HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 10/2012 Cena $ 2.50 OCTOBER 2012

Kostel sv. Hedviky v Opavě

Kostel sv. Hedviky v Opavě byl zamýšlen také jako památník obětem první světové války. Jeho dispozice vychází z půdorysu zdvojeného kříže. Chrámová loď je přetnutá příčnou lodí a rozšířeným průčelím. To je tvořeno třemi bloky uspořádanými v podobě pyramidy a zvonicovým patrem zakončeným velkým křížem. Jednotlivé stupně jsou zakončené páskou s latinskými nápisy, které v překladu znějí: Sláva na výsostech Bohu. – Pokoj lidem dobré vůle. – Odpočinutí věčný dej zemřelým, Pane. – Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se. Kostel je jedním z posledních děl architekta Leopolda Bauera a nyní je ve správě Římskokatolické farnosti Panny Marie Opava.

S myšlenkou postavit v Opavě kostel zasvěcený patronce Slezska svaté Hedvice přišel kněz, katecheta a profesor opavské reálky P. Johann Eichler. V roce 1894 založil nadaci pro výstavbu kostela a v její prospěch složil částku 6000 zlatých. V následujících letech probíhalo hledání vhodného místa k výstavbě. V roce 1916 získala silný ohlas myšlenka, aby se plánovaný kostel stal zároveň památníkem padlých v právě probíhající první světové válce. Přestože stále nebylo nalezeno vhodné místo k výstavbě, vznikly na konci 20. let dva architektonické návrhy kostela. První z nich byl od Adolfa Müllera a druhý od Franze Ludwiga Kurowského. Teprve poté byl nalezen vhodný pozemek na místě starého opavského hřbitova, který nadace koupila a obratem jej převedla na Řád německých rytířů.

Dne 3. prosince 1931 byla vyhlášena architektonická soutěž na podobu pietního areálu. Účast v soutěži byla omezena na architekty, kteří pocházeli nebo působili na území českého Slezska. O výsledku měla rozhodnout komise ve složení probošt Paul Heider, starosta města Ernst Franz, ředitel Slezského zemského muzea Edmund Wilhelm Braun, profesor Heinrich Fanta, malíř Adolf Zdrazila, sochař Josef Obeth a architekti Erich Geldner a Jan Rubý. Soutěže se zúčastnilo 38 architektů a stavitelů a vítězem se stal návrh profesora vídeňské akademie výtvarných umění Leopolda Bauera. Stavba kostela se měla stát vizualizací „slezské ideje" spojující české i německé Slezany.

Po ukončení architektonické soutěže byly 31. července 1933 zahájeny stavební práce a 15. srpna za účasti předních představitelů společenského života tehdejší Opavy probošt Heider posvětil základní kámen kostela. Přestože hlavní stavební práce proběhly do listopadu 1933, dokončovací práce se protáhly a ke kolaudaci došlo až 30. července 1937.

V roce 1934 Bauer navrhl pro dekoraci hlavního oltáře deset reliéfů ze života svaté Hedviky. Výjev na hlavním oltáři byl inspirován Zmrtvýchvstáním Isenheimského oltáře (1513–1515) od Mathise Gotharta Neitharta zvaného Grünewald. Dílo přislíbil zaplatit mecenáš, který nechtěl být jmenován pod podmínku, že autorem reliéfů bude sochařka Helena Scholz-Železná. Neznámým mecenášem byla spisovatelka Maria Stona a výše jmenovaná sochařka byla její dcera. Oltář zhotovil Adolf Zdražila a freskovou výzdobu provedl Paul Gebauer. Vzhledem k tomu, že malby pocházejí z dob meziválečných, kdy Opava byla převážně německá a kostel sloužil i jako památník obětem 1. světové války, vyskytují se z těchto důvodů na malbách i němečtí vojáci.

Po okupaci Opavy německou armádou v říjnu 1938 a jejím připojením k Sudetské župě bylo zrušeno Eichlerovo kuratorium a práce na dokončení kostela byly zastaveny. Záměr proměnit novostavbu kostela v pomník slezské píle a kreativity tak nebyl naplněn. Během druhé světové války sloužil nedokončený kostel jako skladiště vojenského materiálu a věž kostela sloužila jako pozorovatelna Luftwaffe. Při osvobozování Opavy v dubnu 1945 byl sestřelen kříž na věži. V letech 1946–1949 se nevyužívaný kostel stal předmětem zájmu Československé církve evangelické, ale převzetí kostela nakonec nebylo realizováno. V následujících letech byl nezajištěný kostel častým terčem vandalů a teprve v roce 1955 byl upraven jako skladiště zdravotnického materiálu. Jako skladiště byl využíván až do roku 1989. V roce 1978 byl kostel svaté Hedviky zaevidován jako nevhodně využívaná památka.

V roce 1990 byl kostel prohlášen za kulturní památku a byl převeden zpět do užívání Římskokatolické farnosti Panny Marie Opava. V následujících letech byl

Hlavní oltář kostela sv.Hedviky v Opavě

opraven a jeho interiér upraven v duchu zásad pokoncilní liturgické reformy. Celkové náklady na obnovu kostela činily 3 500 000 Kč. Po více než šedesáti letech od položení základního kamene byl kostel 16. října 1993 (v den 750. výročí smrti svaté Hedviky) vysvěcen olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem za spoluúčasti papežského nuncia Giovanniho Coppy. I v dalších letech po vysvěcení pokračovaly práce na vybavení interiéru kostela. V roce 1999 byla na věž slavnostně vrácena replika velkého kříže, který byl zničen na konci druhé světové války.

V současnosti se v kostele slouží mše svaté jen příležitostě. Hlavní liturgise se koná na svátel sv. Hedviky 16.října a následující neděli. Ve spolupráci s Městským informačním centrem probíhají několikrát ročně komentované prohlídky kostela a je možné též vystoupit na věž odkud je krásný pohled na celou Opavu.

Foto na titulní straně:
Kostel sv. Hedviky v Opavě

Svatá Hedvika

Pějme píseň o Hedvice,
Kristu vroucně děkujíce
za milosti, jimiž zdobí
v nebi služebnici svoji.

Na knížecím dvoře žila,
v pokoře se osvědčila.
Koruna jí zdobí hlavu,
ona však odmítá slávu.

Po Kristu jen srdce prahne,
v ticho klášterní ji táhne,
věrná Boží služebnice
z trůnu spěje do Třebnice.

Odkládá své drahé skvosty,
volí chudobu a posty,
hojí nemoci a bídu,
Kristu slouží v chudém lidu.

Po vítězném zdejším boji
koruna ji zdobí dvojí,
za svůj lid u Boha prosí,
za vláhu nebeské rosy.

Pro čas dnešní i budoucí
pomoz nám tvá prosba vroucí,
ať se čest a sláva Boží
v našich krajích hojně množí.

Ať jsme v církvi na svém místě,
ať je naše srdce čisté,
odstraň nenávist a pýchu,
zdroj a původ našich hříchů.

Dokud srdce v těle bije,
ať jen Kristu věrně žije,
po smrti pak nebes Králi
s tebou pěje píseň chvály.

Kancionál č. 891

Svatá Hedvika se narodila kolem roku 1174 na hradě Andechs v Bavorsku jako dcera vévody Bertholda IV. z rodu Andechs – Meranien a jeho manželky Agnes, markraběnky z Míšně. Byla obdařena mnohými duchovními dary pro následování Krista a již v raném dětství projevovala hlubokou zbožnost. Když jí bylo pět let, svěřili rodiče její výchovu sestrám benediktinkám v Kitzingen. V roce 1186 se provdala za slezského vévodu Jindřicha I. z rodu Piastowců. Byla neúnavně činná jako poselkyně míru, jako věrná manželka a matka, jako vlídná kněžna země. Její život stojí ve světle tajemného povolání ukázat lidu Slezska, který se obrátil ke křesťanství, křesťanský život a mravy. To se mohlo podařit jenom příkladem silné, s Bohem sjednocené osobnosti. Vynikala láskou a dobročinností k chudým a nemocným – v tom ji duchovně formovali wrocławští františkáni. Neuspokojila se jen štědrou podporou chudým, ale sama vykonávala nejprostší a nejobtížnější služby. Proto se nechávala na svých cestách provázet množstvím chudých – „neboť oni jsou čestnou stráží našeho Pána." Zasazovala se mimo jiné i o propouštění vězňů a vynášení spravedlivých trestů. V letech 1208 – 1211 vštěpovala základy víry svaté Anežce České a byla tetou svaté Alžběty Uherské. Po smrti svého manžela v roce 1238 vstoupila do kláštera cisterciaček v Trzebnici severně od Wrocławi, který sama založila v roce 1202 a kde její nejmladší dcera Gertruda byla abatyší. Všechny ostatní její děti zemřely ještě za jejího života. Zvláště smrt jejího syna Jindřicha II. Pobožného (Slezského), který se v čele dvou tisíc slezských rytířů postavil stonásobné přesile tatarských vojsk v bitvě u Lehnice roku 1241, zasáhla celou tehdejší Evropu. Zemřela 15. 10. 1243 v Trzebnici. Dne 26. března roku 1267 byla prohlášena za svatou a její tělo bylo uloženo v trzebnickém klášterním kostele. Sv. Hedvika se stala patronkou Slezska, vyhnanců z vlasti a snoubenců. V roce 1996 ji papež Jan Pavel II. jmenoval patronkou nové ostravsko - opavské diecéze. Její svátek se slaví 16. října.

LITURGICKÁ ČTENÍ

28.neděle v mezidobí - 14.října 2012

1. ČTENÍ - Mdr 7, 7-11

Čtení z knihy Moudrosti.

Modlil jsem se, a byl mi dán rozum, prosil jsem, a ducha moudrosti v úděl jsem přijal. Jí jsem dal přednost před žezly a trůny a bohatství ve srovnání s ní jsem pokládal za nic. Nesrovnával jsem s ní neocenitelný drahý kámen, protože všechno zlato je vzhledem k ní jen troška písku a za bláto lze počítat vedle ní stříbro. Miloval jsem ji nad zdraví a krásu, chtěl jsem ji mít raději než denní světlo, poněvadž nehasne její záře. Spolu s ní se mi dostalo všeho dobra a skrze ni nespočetného bohatství.

2. ČTENÍ - Žid 4, 12-13

Čtení z listu Židům.

Boží slovo je plné života a síly, ostřejší než každý dvojsečný meč: proniká až k rozdělení duše a ducha, kloubů a morku, a pronáší soud i nad nejvnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími. Není tvora, který by se před Bohem mohl ukrýt, před jeho očima je všechno nahé a odkryté a jemu se budeme zodpovídat.

EVANGELIUM - Mk 10, 17-30

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když se Ježíš vydával na cestu, přiběhl nějaký člověk, poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?" Ježíš mu odpověděl: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: 'Nezabiješ, nezcizoložíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!" On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí." Ježíš na něho pohlédl s láskou a řekl mu: „Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!" On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!" Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl: „Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království." Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: „Kdo tedy může být spasen?" Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno." Tu mu řekl Petr: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou." Ježíš odpověděl: „Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mě a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný. A tak mnozí první budou posledními a poslední prvními."

29.neděle v mezidobí - 21.října 2012

1. ČTENÍ - Iz 53, 10-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodinu se zalíbilo zdrtit svého Služebníka utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny.

2. ČTENÍ - Žid 4, 14-16

Čtení z listu Židům.

Bratři! Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držme svého vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a nalezli milost, kdykoli potřebujeme pomoci.

EVANGELIUM - Mk 10, 35-45

Slova svatého evangelia podle Marka.

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil, oč tě požádáme." Odpověděl jim: „Co chcete, abych pro vás udělal?" Řekli mu: „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici." Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?" Oni mu odpověděli: „Můžeme!" Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete, a v křest, ve který já budu ponořen, ponořeni budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno." Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům a velmoži dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny."

30.neděle v mezidobí - 28.října 2012

1. ČTENÍ - Jer 31, 7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Tak praví Hospodin: „Oslavujte Jakuba, jásejte nad prvním z národů, ať je slyšet váš jásot: Zachránil Hospodin svůj národ, zbytky Izraele! Hle, přivedu je nazpět ze severní země, shromáždím je od končin země; slepí a kulhaví budou mezi nimi, spolu se ženami v naději a nedělkami; veliký zástup bude těch, kteří se sem vrátí. Přicházejí s pláčem, ale útěchou je doprovázím; přivedu je k vodním proudům přímou cestou, na níž neklopýtnou. Stal jsem se totiž Izraeli otcem, Efraim je mým prvorozencem."

2. ČTENÍ - Žid 5, 1-6

Čtení z listu Židům.

Každý velekněz je brán z lidu a bývá ustanoven pro lid v jeho záležitostech u Boha, aby podával dary a oběti i za hříchy. Protože sám je stejně podroben slabosti, je schopen cítit s chybujícími a bloudícími. A proto musí podávat oběti za hřích sám za sebe jako za ostatní lidi. Nikdo si však nemůže tu důstojnost vzít sám, nýbrž musí být povolán od Boha jako Arón. Tak si ani Kristus nepřisvojil slávu velekněžství sám, ale dal mu ji ten, který mu řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil, jak říká i na jiném místě: Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchizedechova.

EVANGELIUM - Mk 10, 46-52

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když Ježíš a jeho učedníci s velkým zástupem vycházeli z Jericha, seděl u cesty slepý žebrák - Timaiův syn Bartimaios. Jakmile uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, začal volat: „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!" Mnozí ho okřikovali, aby mlčel. On však křičel ještě víc: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho!" Zavolali tedy toho slepce a řekli mu: „Buď dobré mysli, vstaň, volá tě!" On odhodil plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi. Ježíš se ho zeptal: „Co chceš, abych pro tebe udělal?" Slepec odpověděl: „Mistře, ať vidím!" Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila!" A ihned začal vidět a šel tou cestou za ním.

31.neděle v mezidobí - 4.listopadu 2012

1. ČTENÍ - Dt 6, 2-6

Čtení z páté knihy Mojžíšovy

Mojžíš řekl lidu: „Boj se Hospodina svého Boha, a zachovávej všechny jeho zákony a příkazy, které já ti přikazuji - ty, tvůj syn a syn tvého syna - po všechny dny svého života, abys byl dlouho živ. Slyš, Izraeli, svědomitě je zachovávej, aby se ti dobře vedlo, abyste se velmi rozmnožili, jak to slíbil Hospodin, Bůh tvých otců, že ti dá zemi oplývající mlékem a medem. Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, celou duší a celou svou silou! Ať tato slova, která ti dnes přikazuji, zůstanou v tvém srdci!"

2. ČTENÍ - Žid 7,23-28

Čtení z listu Židům.

Bratři! V době starozákonní mnozí se stávali kněžími, protože umírali, a nemohli tedy jimi být stále; Ježíš však je navěky, a proto jeho kněžství nepřechází na někoho jiného. Proto také je schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval. Ano, právě takového velekněze jsme potřebovali: aby byl svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků, vyvýšený nad nebesa, který nemá zapotřebí, jako jiní velekněží, stále a stále podávat oběti nejprve za hříchy vlastní a teprve potom za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když sám sebe přinesl v oběť. Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi, kteří jsou podrobeni slabosti; ale ona přísaha - pozdější než Zákon - ustanovuje Syna, který dosáhl dokonalosti navždy.

EVANGELIUM - Mk 12, 28b-34

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?" Ježíš odpověděl: „První je toto: 'Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.' Druhé je toto: 'Miluj svého bližního jako sám sebe.' Žádné jiné přikázání není větší než tato." Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary." Když Ježíš viděl, že učitel Zákona odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království." A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

32.neděle v mezidobí - 11.listopadu 2012

1. ČTENÍ - 1 Král 17, 10-16

Čtení z první knihy Královské.

Prorok Eliáš šel do Sarepty. Přišel k bráně města, a hle - jedna vdova tam právě sbírala dříví. Zavolal ji a řekl: „Prosím, dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil." Když mu pro ni šla, zavolal na ni: „Vezmi s sebou také kousek chleba!" Ona odpověděla: „Jako že je živ Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeného, ale jen hrst mouky v hrnci a trochu oleje ve džbánu. Právě sbírám pár kousků dřeva, pak půjdu a upeču z toho sobě i svému synu. Najíme se a umřeme." Eliáš jí řekl: „Buď bez starosti, jdi a udělej, jak jsi řekla. Nejdřív z toho upeč mně malou placku a přines mi to, pak půjdeš a upečeš sobě a svému synu. Neboť tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Nevyprázdní se hrnec s moukou a neubude ve džbánu s olejem až do dne, kdy Hospodin sešle déšť na zemi!" Ona tedy šla a udělala podle Eliášových slov a jedla ona, on i její syn po drahný čas. Z hrnce se mouka nevyprázdnila a ze džbánu oleje neubývalo podle Hospodinova slova, které promluvil skrze Eliáše.

2. ČTENÍ - Žid 9, 24-28

Čtení z listu Židům.

Kristus nevešel do svatyně, zbudované lidskýma rukama, která je jenom napodobeninou té pravé, ale do samého nebe, aby se teď staral o naše záležitosti u Boha. A není třeba, aby vícekrát obětoval sám sebe, jako velekněz vchází do velesvatyně rok co rok s cizí krví, jinak by byl musel trpět už mnohokrát od stvoření světa. Ale zjevil se teď na konci věků jednou provždy, aby svou obětí odstranil hřích. A jako je lidem určeno, že musí jednou umřít, a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v oběť, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objeví se podruhé - ne už pro hříchy - ale aby přinesl spásu těm, kteří na něho čekají.

EVANGELIUM - Mk 12, 38-44

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš učil zástupy: „Varujte se učitelů Zákona! Chodí rádi v dlouhých řízách, mají rádi pozdravy na ulicích, první sedadla v synagogách a čestná místa na hostinách; vyjídají vdovám domy pod záminkou dlouhých modliteb. Ty stihne tím přísnější soud." Potom se posadil proti chrámové pokladnici a díval se, jak lidé dávají do pokladnice peníze. Mnoho boháčů dávalo mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a dala dvě drobné mince, asi tolik jako pár halířů. Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí."

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 30. září 2012

Politické události

Česko zasáhla vlna otrav metanolem. Jedovatý alkohol má už 26 obětí

Od počátku září čelí Česká republika případům otrav metanolem (neboli metylalkoholem) po konzumaci nelegálně upravovaného alkoholu. Počet mrtvých do konce září dosáhl 26 osob. Lékařům se podařilo několik lidí zachránit, některým však zůstanou trvalé následky, nejčastěji se jedná o ztrátu zraku.

První oběti otrav pocházely z Moravskoslezského kraje, další případy se však postupně objevily i na jiných místech republiky (Jihomoravský kraj, Olomoucký, Středočeský, Jihočeský, Zlínský, Liberecký a Praha). Většina otráveného alkoholu pocházela z pouličních prodejen a stánků, jednalo se převážně o levné stáčené nápoje. Mezi oběťmi metanolové aféry nefigurují překvapivě lidé bez domova, převážnou část otrávených tvoří řádně zaměstnaní občané, byť někteří z nich bydleli na ubytovnách, popřípadě důchodci.

Kvůli narůstajícímu číslu obětí zřídila vláda 12. září dočasný krizový štáb, policejní prezident Martin Červíček sestavil speciální vyšetřovací tým, který měl vypátrat zdroj pančovaného alkoholu. Ministerstvo zdravotnictví vyhlásilo mimořádnou kontrolní akci v jídelnách a restauracích, kontrolovat obchody, stánky a tržnice začala i Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI). Ve stejný den také vláda rozhodla o plošném zákazu stánkového prodeje tvrdého alkoholu s obsahem lihu nad 30%. O den později přiletěl českým lékařům pomoci přední norský toxikolog Erik Hovda, který s sebou přivezl účinnější protijed - lék fomepizol.

V důsledku přibývajících případů otrav vyhlásilo ministerstvo zdravotnictví 14. září prohibici, tedy celkový zákaz prodeje a nalévání alkoholu nad 20 % na celém území republiky. Většina prodejních řetězců i restaurací přijala nařízení vzhledem k závažnosti situace s pochopením. Někteří výrobci a prodejci alkoholu ovšem zapochybovali o tom, zda plošné zavedení prohibice problém vyřeší.

„Situace je opravdu velmi vážná. Nicméně je potřeba si uvědomit, že ten trh, který zabil lidi, je právě ten černý trh, a to je ten jediný, který teď bude aktivní a který se rozbují, protože lidé budou chtít alkohol," uvedl pro Lidovky.cz Petr Pavlík, prezident Unie výrobců a dovozců lihovin a zároveň šéf největší české likérky Stock Plzeň.

Majitelé likérek i restauračních zařízení také vyjádřili obavy, zda se jim podaří vypořádat se s finančními ztrátami, které jim vládní nařízení způsobí. Částečná prohibice způsobí značné ztráty také státu, který přijde o část příjmů v podobě daně z alkoholu.

K omezení došlo také ve vývozu českých alkoholických nápojů – v zemích, kam se alkohol z Česka dovážel, zavládl strach z případné otravy. Dovoz zakázalo např. Polsko či Slovensko a 20. září zakázala vývoz tvrdého alkoholu česká vláda.

Do poloviny září zadržela policie v souvislosti s metanolovou kauzou 19 lidí. Vyšetřovatelé byli nejdříve nejúspěšnější ve Zlínském a Moravskoslezském kraji, kde se podle šéfa zvláštního vyšetřovacího týmu Metyl Václava Kučery mělo nacházet jádro organizace, která jedovatý alkohol pustila do oběhu. V pondělí 24. září policejní vyšetřovatelé oznámili, že zdroj objevili. Podařilo se jim zadržet dvojici hlavních podezřelých, kteří údajně věděli, že distribuují smrtelně nebezpečný alkohol. „Víme, jak se jedovatý metanol dostal na český trh i odkud pochází. Víme, kdo tu směs namíchal, kdo dodal suroviny. Odhadujeme, že v oběhu mezi lidmi je až 15 tisíc litrů tohoto závadného alkoholu," oznámil na tiskové konferenci policejní prezident. Dvěma podezřelým hrozí 12 až 20 let vězení, případně i výjimečný trest. Jeden z mužů je obviněn z obecného ohrožení, druhý je stíhán za napomáhání trestnému činu. Policie jejich jména prozatím nezveřejnila, média s odkazem na Českou televizi ano.

Konec či částečné zmírnění prohibice v Česku možná nastane v nejbližších dnech. Do prodeje by se postupně měl dostat nově vyrobený tvrdý alkohol od prověřených výrobců a opatřený barevně odlišnými kolky. Lahve s dříve vyrobeným alkoholem by prozatím měly zůstat ve skladech výrobců a prodejců. Likérky zároveň budou muset předložit „rodný list" svých výrobků, podle něhož bude možné vystopovat, že byl alkohol vyroben z řádně nakoupeného lihu.

Miliony stažených lahví, které nyní čekají ve skladech obchodníků a restauratérů, se k zákazníkům budou moci dostat až poté, kdy bude řádně prověřen jejich původ. Tento proces by měl zabránit dalšímu šíření lahví, jejichž původ je nejasný, a mohou tak být potenciální hrozbou. Ve středu 26. září ministr zemědělství Petr Bendl (ODS) pravděpodobně navrhne vládě uvolnění zákazu prodeje a vývozu tvrdého alkoholu.

„Rebelové" z ODS brzdí vládní daňový balíček, církevní restituce se odkládají

Poslanci Petr Tluchoř, Ivan Fuksa, Marek Šnajdr, Tomáš Úlehla, Radim Fiala a Jan Florián spolu s opozičními poslanci nejprve 5. září zabránili vládě v prosazení stabilizačního balíčku. ODS tak hledala způsob, jak šestici vlastních poslanců přesvědčit, aby napodruhé podpořil balíček obsahující zejména zvýšení daně z přidané hodnoty o jeden procentní bod na 15 a 21 %. S opakovaným hlasováním o přijetí balíčku z 18. září vláda zároveň spojila hlasování o důvěře. Rebelující šestice poslanců se zdržela hlasování, návrh prošel prvním čtením, a pád vlády tak nenastal.

„Pokud říkám, že jsem připraven vyjednávat o změnách balíčku, bylo by samozřejmě nelogické dnes tento návrh zákona v prvním čtení zamítnout. Dopředu ale říkám, a to zcela vážně, že nejsem připraven hlasovat pro kosmetické změny. Jsem připraven hlasovat jen pro takovou podobu balíčku, která dostojí pověsti, kterou ODS měla po dvacet let," uvedl po hlasování pro Český rozhlas Petr Tluchoř.

Jelikož Senát v srpnu konsolidační balíček vetoval, bude vláda potřebovat k jeho prosazení 101 hlasů. ODS tak bude dál hledat společnou cestu s šesticí stranických oponentů.

Již začátkem září přinesla jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR odklad schvalování církevních restitucí. Návrh na odklad iniciovaný opozicí nakonec podpořila i ODS kvůli vnitrostranické rebelii. Koaliční strana LIDEM svou podporu církevních restitucí podmiňuje přijetím nového daňového balíčku.

„Jsem připravena pro církevní restituce zvednout ruku, ale debaty v ODS ohrožují příjmovou stránku. V našem klubu to vyvolává debaty, jestli by se měly schvalovat, když není zajištěn příjem. Mělo by to jít ruku v ruce. Takto zásadní výdaj z rozpočtu bychom měli schvalovat až ve chvíli, kdy víme, že prošel konsolidační balíček," uvedla pro deník Právo vicepremiérka a předsedkyně LIDEM Karolína Peake.

Situaci v Sýrii musíme vidět v širší perspektivě, řekl Klaus v OSN

Prezident Václav Klaus ve svém projevu na Valném shromáždění OSN v New Yorku 25. září mluvil o mezinárodní politice a varoval před případným vojenským zásahem v Sýrii. Tento projev byl v rámci Valného shromáždění také jeho posledním ve funkci hlavy státu.

Klaus v úvodu hovořil o nutnosti řešit mezinárodní konflikty mírovou cestou a stejně jako při loňském vystoupení dal za příklad rozpad Československa. „Když se před 20 lety dělilo Československo a situace byla pro mnohé z nás emočně vypjatá a bolestná, nikoho z našich politiků ani nenapadlo, že by se problém měl vyřešit jinak než mírovou cestou," poukázal prezident na rok 1992.

Ve své řeči se také věnoval situaci v Sýrii, která je zmítána občanskou válkou. Odmítl v ní vojenský zásah, který by podle něj nepřinesl stabilní řešení konfliktu a za příklad dal nedávnou vnější intervenci v Libyi. „Není pochyb o tom, že situaci v Sýrii musíme vidět v širší a delší perspektivě. Neměli bychom pouze vědět, co máme udělat dnes, ale také co máme udělat zítra a pozítří. Obávám se, že to je nejpodstatnější poučení z jiných podobných problémů, v poslední době z vojenské intervence v Libyi, která jasně ukázala, že vojenskou silou stabilní řešení nalézt nelze," je přesvědčen český prezident.

Na závěr svého projevu ubezpečil, že Česká republika zůstane aktivním členem OSN a bude se účastnit mírových operací, humanitárních a rozvojových programů.

Klausův program v New Yorku zkončil ve středu 26. září, kdy se mimo jiné setkal s našimi krajany.

Ekonomika

Kurzovní lístek
1. 10. 2012 (střed)

EUR, 1 .....25.075
Kanada, 1 .....19.793
USA, 1 .....19.470

Kultura

Národní divadlo má za sebou týden neklidu. Část sporů však trvá dál

Tři různí ředitelé, hrozba stávky činohry Národního divadla, požadavek na odvolání ministryně kultury i nejasná budoucnost. To vše nabídlo sedm dní od 7. do 14. září, kdy překvapivé odvolání ředitele Národního divadla Ondřeje Černého zčeřilo českou kulturní scénu.

Černý měl svůj úřad, který vedl od roku 2007, opustit až v březnu 2013, ale ministryně kultury Alena Hanáková ho odvolala předčasně. Novým šéfem Zlaté kapličky se dočasně stal Martin Sankot, ekonomický náměstek Hanákové.

„Tímto krokem se urychluje celý proces a vlastně se také vyhlašuje výběrové řízení na pozici nového šéfa," uvedla pro iDnes.cz ministryně kultury. „Pan Černý se v době, kdy byl pověřen provedením transformace Národního divadla, tohoto úkolu zhostil se ctí a všechno to, co v té době plnit měl, tak určitě plnil. Je ale také pravda, že celý proces začal stagnovat, takže jsme se nakonec rozhodli k tomuto kroku."

Vysvětlení Hanákové odmítl Černý i vedení ND, které se dokonce obrátilo na premiéra Petra Nečase s požadavkem na odvolání ministryně kultury. Nesouhlasné reakce doprovázela také petice, kterou za den podepsaly téměř dvě tisícovky lidí včetně šéfů uměleckých souborů, nebo stávková pohotovost činohry ND.

Později Hanáková přišla s vysvětlením, že Černý nezvládal ekonomickou situaci a nedokázal sestavit rozpočet na příští rok. Tlak Národního divadla však neustal, což ministryni přinutilo ke kroku, po němž se novým šéfem Zlaté kapličky stal (opět dočasně) Václav Pelouch, do té doby technicko-provozní ředitel divadla.

S tímto rozhodnutím ale nesouhlasí Státní opera, která je pro anulování transformace (sloučení) s ND. Proto vyhlásila stávkovou pohotovost. Národní divadlo a Státní operu nyní na ministerstvu čekají jednání, která by měla vést k volbě Pelouchova nástupce.

Den před osmdesátinami nečekaně zemřel herec Radoslav Brzobohatý

Česká kulturní scéna přišla o dalšího významného člena – ve středu 12. září, tedy den před svými osmdesátými narozeninami, náhle zemřel herec a divadelník Radoslav Brzobohatý, který se po desetiletí řadil mezi nejoblíbenější a nejvšestrannější české divadelní, filmové a televizní herce. Brzobohatý pro mnohé představoval prototyp opravdového muže, drsného i spravedlivého. Herec po sobě zanechal stovky nezapomenutelných rolí.

Počátky herecké kariéry tohoto valašského patriota se datují do padesátých let minulého století, po absolvování pražské DAMU v roce 1954 působil Brzobohatý na několika oblastních divadelních scénách. Roku 1967 se stal členem souboru pražského Divadla na Vinohradech, kde působil přes tři desítky let a ztvárnil zde mnoho významných postav, například v představeních Faust či Král Krysa. Po odchodu z Vinohradského divadla Brzobohatý zazářil v muzikálu Řek Zorba, který několik sezón úspěšně uvádělo Hudební divadlo Karlín. V roce 2004 založil herec se svou manželkou Hanou Gregorovou Divadlo Radka Brzobohatého, v němž jako principál a herec působil až do své smrti.

Vedle široké plejády divadelních rolí se Radoslav Brzobohatý mohl chlubit také bohatou hereckou filmografií.

Mezi jeho nejzásadnější filmové počiny patří bezesporu trojice snímků ze šedesátých let: Atentát režiséra Jiřího Sequense z roku 1964, který připomíná průběh a následky vražedného útoku na Reinharda Heydricha, Všichni dobří rodáci (1968) Vojtěcha Jasného, v němž Brzobohatý nezapomenutelným způsobem ztvárnil postavu sedláka Františka, a psychologické drama Ucho (1970) režiséra Karla Kachyni a scénáristy Jana Procházky, v tomto příběhu o absurditě komunistické moci herec exceloval spolu se svou tehdejší manželkou Jiřinou Bohdalovou. Filmoví diváci si herce pamatují také jako přísného profesora Kardu z komedie Sněženky a machři (1983). Naposledy se Brzobohatý na filmovém plátně objevil letos na jaře ve snímku Jiřího Stracha Vrásky z lásky, kde mu po letech opět byla hereckou partnerkou Jiřina Bohdalová.

Radoslav Brzobohatý se věnoval také práci pro televizi, objevil se v mnoha seriálech, televizních inscenacích či pohádkách. Ztvárnil titulní roli v historickém seriálu F. L. Věk, zahrál si jednu z důležitých postav ve výpravném koprodukčním Cirkusu Humberto, ale objevil se také v dodnes diskutované a dobově výrazně podmíněné televizní sérii 30 případů majora Zemana. V poslední době se na televizní obrazovce mohli diváci setkat s Brzobohatým například v retro seriálu Vyprávěj, který vznikl pod taktovkou České televize. V roce 2011 byl herec za svých více než čtyři sta televizních rolí uveden do Dvorany slávy televizní ankety TýTý.

Poslední rozloučení s hereckou legendou se uskutečnilo 21. září v pražském krematoriu ve Strašnicích, kam se památce Radoslava Brzobohatého přijely poklonit stovky smutečních hostů z řad umělců i hercových fanoušků. Manželka zesnulého si však nepřála, aby zde byli osobnosti z řad politiků a státníků.

Sport

Úspěšná paralympiáda v Londýně

Čeští paralympionici vybojovali v Londýně celkem 11 medailí. Je to sice o 16 méně než na rekordních hrách v Pekingu, přesto se jedná o velký úspěch českých barev.

Nejvíce cenných kovů si na své konto připsali závodníci v sektoru cyklistiky. Dvěma medailemi se blýskl dnes už legendární cyklista Jiří Ježek. Díky stříbru ze stíhacího závodu a zlatu z časovky – jedinému zlatu českého týmu z paralympiády – se stal nejúspěšnějším cyklistou v historii paralympijských her. Stříbro do sbírky pak přidala Tereza Diepoldová a bronz Jiří Bouška (oba v časovce) a David Vondráček (tricykl).

Vůbec první českou medaili v Londýně si připsal atlet Radim Běleč, reprezentant v hodu kuželkou, který předvedl druhý nejlepší výkon. Druhý skončil i Rostislav Pohlmann v hodu diskem, bronz vybojovala Eva Berná ve vrhu koulí.

Sbírku cenných kovů pak doplnili stříbrem lukostřelec David Drahonínský a v boccie Radek Procházka s Leošem Lacinou. Právě oni byli jediní z Čechů, kdo vybojovali medailové ocenění v týmové soutěži. Bronz přidal v bazénu Jan Povýšil na trati 50 metrů volným stylem.

LEV Praha vstoupil do Kontinentální hokejové ligy bravurně

Od 6. září mají tuzemští hokejoví příznivci nové lákadlo: do mezinárodní KHL vstoupil první český klub – HC LEV Praha. Klub, který rozpočtem mnohonásobně převyšuje extraligové týmy, má zatím výborné výsledky. Špatně se mu nevede ani na fanouškovském poli, ačkoliv hokejové šílenství rozhodně nerozpoutal.

Devět zápasů, sedm výher a jen dvě porážky. Hokejisté Lva vstoupili do nového ročníku Kontinentální ligy skvěle a vyhoupli se až na čelo čtrnáctičlenné Západní konference. Na druhou stranu však kromě duelu s Omskem ještě nehráli proti nejbohatším (a tudíž favorizovaným) celkům, jakými jsou například Kazaň nebo Petrohrad.

Lví smečka, kterou vede trenér Josef Jandač, se nakonec usídlila v holešovické Tipsport Aréně, kde má svůj domov také extraligová Sparta. Čtyři duely – proti Petrohradu, Dynamu Moskva, CSKA Moskva a Slovanu Bratislava – ale Pražané odehrají v modernější O2 Aréně. Čeká se, že na atraktivní soupeře přijde více diváků.

Ti zatím na Lva přichází ve slušném počtu. Na jedno utkání chodí v průměru 5 800 lidí. Oproti návštěvnosti české nejvyšší hokejové soutěže z minulého ročníku je to zhruba o tisíc příznivců více. Tomuto číslu ale pomáhá také vysoce nadprůměrný zájem o zápas s Omskem, na který přišlo více než 9 000 lidí.

Diváci při návštěvě Lva vidí zvučná jména, které si může klub s rozpočtem půl miliardy korun dovolit. Jsou to kupříkladu Jakub Klepiš, Jiří Novotný, Marcel Hossa nebo Erik Christensen. Při výluce zámořské NHL navíc týmu vypomáhají také Jakub Voráček a Jiří Hudler.

Reputaci nového celku však u některých fanoušků kazí údajný dluh v řádech desítek milionů korun vůči popradskému Lvu, který v KHL působil předešlou sezonu. Pražský vlastník Lva – společnost ČKD Group – ale právní spojitost obou klubů jednoznačně odmítá.

Ze sportu stručně

* Tenisový podzim začal slibně. Nejen na US Open se dařilo – Tomáš Berdych nalezl ztracenou formu a dokázal ve čtvrtfinále porazit Švýcara Federera. V semifinále byl však Murray a také nepříznivé počasí nad jeho síly. „Vítr odvál moje šance," řekl Berdych po zápase. Do finále se naopak dostaly hned tři dvojice s českým zastoupením. Na nejcennější kov však nedosáhli ani Radek Štěpánek s Indem Paesem, ani Květa Peschkeová s Polákem Makowskim, ani stříbrné olympijské medailistky Andrea Hlaváčková a Lucie Hradecká. Česká republika se ale dočká velké satisfakce. V letošním roce bude hostit finále Davis Cupu i Fed Cupu. První vstoupí do boje ženy (3. listopadu), střetnou se s hráčkami Srbska. Dva týdny po nich změří čeští tenisté své síly se silným Španělskem.

* Rychlobruslařská olympijská vítězka Martina Sáblíková se v uplynulých dnech zúčastnila MS v silniční cyklistice v Nizozemsku. Díky výkonu v časovce, kde obsadila 9. místo, je tedy v nejlepší světové desítce i v tomto sportu. Závod na 130 kilometrů ale po hromadném pádu nedokončila.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Videoposelství Benedikta XVI. jako součást Roku víry

Již měsíc před oficiálním zahájením Roku víry, který vyhlásil Benedikt XVI., začala jedna z evangelizačních iniciativ. Na velkých náměstích italských měst budou v následujících měsících – až do září příštího roku - zaznívat katecheze Svatého otce o jednotlivých přikázáních Desatera. První videoposelství na římském Piazza del Popolo zahájilo v sobotu 8. září 2012 akci "Deset náměstí pro deset přikázání".

Desatero je "etickým kodexem" dovolujícím "*budovat společnost, ve které se vztah smlouvy se svatým a spravedlivým Bohem stává světlem a průvodcem mezilidských vztahů.*" Tato slova Benedikta XVI. zazněla v prvním papežském videoposelství. U příležitosti 40. výročí svého působení v Itálii akci pořádá hnutí Obnovy v Duchu svatém za podpory Papežské rady pro novou evangelizaci a italského episkopátu.

"*Jaký smysl má těch deset řádků pro nás v dnešním kulturním kontextu, v němž hrozí, že sekularismus a relativismus budou kritériem každé volby, ve společnosti, která žije – jak se zdá – jakoby Bůh neexistoval?*" ptal se ve videoposelství papež.

"*Odpovídáme, že Bůh nám dal přikázání, aby nás vychovával ke skutečné svobodě a autentické lásce, abychom mohli být opravdu šťastní. Přikázání jsou znamením lásky Boha otce, jeho touhy učit nás správnému rozlišování dobra od zla, pravdy od lži, spravedlnosti od nespravedlnosti. Jsou srozumitelné pro všechny. A právě proto, že shrnují základní hodnoty do konkrétních norem a zásad, jejich uvádění do života může přivádět člověka na cestu pravé svobody, která jej upevňuje ve směru vedoucímu k životu a ke štěstí. Když naopak člověk dekalog ignoruje, vzdaluje se nejen Bohu a smlouvě s ním uzavřené, ale také životu a trvalému štěstí. Člověk ponechaný sobě samému, lhostejný k Bohu a hrdý pouze na vlastní absolutní autonomii, se nakonec uchyluje k následování model egoismu, moci, vlády, pošpiňuje vztahy k sobě samému i k druhým a vydává se nikoli na cesty života, nýbrž smrti. Smutné zkušenosti z dějin – především z minulého století – zůstávají napomenutím pro celé lidstvo,*" řekl Svatý otec ve videoposelství.

V návaznosti na motto akce: "Když láska dává smysl tvému životu", papež zdůraznil, že "*pouze přijetí nekonečné Boží lásky, důvěra v Boha a vydání se na cestu, kterou ukázal, dává životu hluboký smysl a otevírá budoucnost plnou naděje*". Do akce "Deset náměstí pro deset přikázání" se zapojila města: Bari, Bologna, Cagliari, Florencie, Janov, Milán, Neapol, Palermo, Turín a Verona.

Kardinál Vlk slavil sv. Václava ve vatikánské bazilice

Za přítomnosti krajanské obce, diplomatické reprezentace, českých studentů z římských univerzit a dalších poutníků sloužil na svátek svatého Václava kardinál Miloslav Vlk slavnostní mši v již potemnělé vatikánské bazilice sv. Petra. Před oltářem našeho národního patrona s ním koncelebroval kardinál Giovanni Coppa, dlouholetý apoštolský nuncius v našich zemích, a početný zástup kněží z české koleje Nepomucenum.

"*Světci nás táhnou vzhůru,*" zdůraznil v homilii kardinál Vlk, jak to naznačuje také obraz jediného národního patrona v bazilice sv. Petra, před nímž se poutníci shromáždili. "*Václavovi nešlo o moc,*" zdůraznil kardinál Vlk, "*nýbrž o dobro. Nedíval se na sebe a na své místo, jak tomu bývá v politice, nýbrž pečoval o chudé, vykupoval otroky, byl ochoten prolít krev za křesťanské ideje. Sv. Václav ukazuje na význam oběti, hodnoty, která je dnes zcela zapomenuta*" – dokresloval kardinál Vlk obraz křesťanského panovníka. Proto se na Václavovi naplnila Kristova slova: "*Kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho*" (Mt 10,39). "*Václav nalezl život uprostřed našeho národa. Držel se Božího Slova a Boží slovo se na něm naplnilo*". "*Svatováclavská korouhev tedy ukazuje k hodnotám, které jsou perspektivní, z nichž vyrůstá život*" - pokračoval kardinál Vlk – "*pokud je nesledujeme, perspektiva chybí.*"

Výzvy evangelizace v Evropě: Poselství evropských biskupů

Mší národů skončilo plenární zasedání předsedů Evropských biskupských konferencí, které se konalo 27. – 30. září 2012 ve švýcarském St. Gallen. Na závěr setkání jeho účastníci sepsali poselství k výzvám evangelizace v Evropě:

Jsme si vědomi toho, že zvěstování Ježíše Krista je velkým Božím „ano" k životu lidí, ke svobodě a lásce. Evangelium odhaluje skutečnou tvář člověka, chrání jej před morálním Zlem a vede jej do plnosti jeho lidství. S ohledem na vzrůstající nešvary volného hospodaření a etický liberalismus chceme připomenout, že křesťanství je nyní aktuálnější než kdy předtím; jeho stále aktuální dědictví je připraveno pro všechny, protože zastává takový humanismus, který je zároveň personalistický i všem společný. S pohledem upřeným na Krista církev zvěstuje člověka osvobozeného od hříchu, který se otevírá pro druhé i pro Boha, Stvořitele, je pevně zakotven v Tom, který je pramenem a garantem hodnot, které formují jednání jednotlivce i národů. Světové kultury se svými antropologickými vizemi na křesťanské poselství nemusí pohlížet nedůvěřivě, protože už odjakživa ukazuje své křídlo víry a křídlo rozumu. Obě tato křídla patří k člověku a jeho historii, jsou základem naší civilizace. Když církev svědčí o pravdě víry, účastní se kulturní a sociální diskuse na základě svého dědictví moudrosti a kultury jako výrazu zdravého rozumu. Snaha obnovit přirozené základy společnosti, jako jsou rodina nebo soužití různých kulturních a náboženských tradic, není náhodná.

Ptáme se, jaký účel sleduje postoj omrzelosti a systematické nedůvěry, který stojí za netolerancí a občas i za diskriminací nebo nákazou k nenávisti oproti víře a křesťanskému učení, a tím i proti samotnému Kristu. Hlas křesťanů je některými lidmi vnímán jako nepohodlný a je brán jako netolerantní a zpátečnický. Ve skutečnosti je jejich hlas vnímán jako nebezpečný, protože se šíří svobodně, neklaní se před zájmy někoho a není připraven nechat se umlčet. Oslabit osobnost člověka a společnost nevede k dobru lidstva, ale je v zájmu jednotlivců.

Oceňujeme především, i ve světle učení Druhého vatikánského koncilu, lidskou svobodu, jenž se má rozvinout s ohledem na práva člověka a jeho náboženská přesvědčení. Poučili jsme se z naléhavé situace katolíků v Bosně a Hercegovině. Jejich osud budeme pozorně sledovat, solidárně je doprovázet a doufat, že jim bude zajištěna jejich svoboda. V evropském kontextu v němž žijeme, si přejeme opravdový respekt a otevřenost k dialogu bez předsudků a arogance. Křesťané cítí svou odpovědnost jako občané a disponují dědictvím pravd, které v průběhu dějin posledních dvou tisíciletí našly uplatnění ve službě, v dobru a civilizaci. Náš úřad nás zavazuje, být moudrými pastýři našich obcí, které jsou přítomné v naší době jako kvásek v těstě a jako světla, která vyzařují světlo Kristovo k dobru všech.

Podle zpráv České biskupské konference

Papež Benedikt XVI. v Libanonu

Ve dnech 14. - 16. září 2012 vykonal Svatý otec po Turecku, Izraeli a Kypru již čtvrtou pastorační návštěvu na Blízkém východě, tentokrát navštívil Libanon.

Benedikt XVI. chce být v Libanonu poutníkem pokoje

Při uvítání na bejrútském letišti Svatý otec hovořil mj. o křehkosti míru v Libanonu a okolních státech. Podle jeho slov by pro jednání na Blízkém východě měla být směrodatná moudrost krále Šalamouna a nejen jednostranné vášně.

Papež Benedikt XVI. zdůraznil na začátku své apoštolské cesty, že *„přichází do Libanonu jakou poutník pokoje, jako přítel Boží a jako přítel lidí.“* Své přátelství vyjádřil celému regionu. *„A kromě vaší země přicházím v duchu také do všech zemí Blízkého východu jako poutník pokoje, přítel Boží a přítel všech obyvatel všech zemí tohoto regionu, ať už je jejich náboženské vyznání a jejich krédo jakékoli.“*

Papež přiletěl v pátek 14. září 2012 na mezinárodní letiště libanonského hlavního města, kde jej pozdravil křesťanský prezident multináboženské, převážně muslimské, země, Michel Sulajmán. Svatý otec přicestoval do této země ve chvíli, kdy je situace v blízkovýchodním regionu kritická. Uvítat jej přišli kromě katolických představitelů i ortodoxní patriarchové, metropoliti a biskupové. Oficiálním důvodem pro 24. zahraniční cestu Benedikta XVI. je předání závěrečného dokumentu biskupské synody o Blízkém východě, která se konala v roce 2010 v Římě, a to třem stovkám biskupů. Biskupové, kteří se sem sjíždějí z různých zemí, mají předat pozdravy všem křesťanům na Blízkém východě. Apoštolská exhortace by měla být ukazatelem pro příští roky.

Benedikt XVI. se vyjádřil i ke křehkému příměří v regionu. *„Blahodárné libanonské soužití má dokazovat Blízkému východu a celému světu, že v jednom národě může existovat spolupráce různých církví, všech částí jediné katolické církve v bratrském duchu sdílení s ostatními křesťany, a stejně tak i soužití a uctivý dialog mezi křesťany a jejich bratry z jiných náboženských vyznání. Víte stejně jako já, že tato rovnováha, která je všude prezentována jako příklad, je vysoce delikátní. Někdy jí hrozí, že pukne, když je napjata jako luk, nebo je vystavena tlakům, které jsou často stranické, zaujaté, odporující a cizí libanonské harmonii a jemnocitu. Tady je třeba podat důkaz skutečné umírněnosti a velké rozvážnosti. Rozum musí převažovat nad jednostrannými vášněmi ku prospěchu obecného dobra všech,“* zdůraznil Benedikt XVI. Při té příležitosti vzpomněl krále Šalamouna: *„Copak velký král Šalomoun, který znal tyrského krále Hirama, nepovažoval právě moudrost za svrchovanou ctnost? Proto o ni ustavičně prosil Boha, který mu dal moudré a proziravé srdce.“*

Bůh podle slov Svatého otce chce i dnes, aby lidé byli bratry. *„Proslulá libanonská vyváženost, která chce být nadále reálnou, může díky dobré vůli a nasazení všech Libanonců pokračovat. Teprve tehdy bude vzorem pro obyvatele celého regionu a pro celý svět. Nejde přitom o dílo pouze lidské, ale o Boží dar, který je třeba si naléhavě vyprošovat, za každou cenu uchovávat a s rozhodností upevňovat,“* prohlásil papež.

Svatý otec Benedikt XVI. je vítán a pozdravován v ulicích Bejrútu

Benedikt XVI. podepsal v Harisse postsynodální exhortaci

Na svátek Povýšení svatého Kříže v pátek 14. září 2012 papež Benedikt XVI. podepsal v podvečer na závěr bohoslužby slova v melchitské Bazilice sv. Pavla v Harisse postsynodální apoštolskou exhortaci *Ecclesia in Medio Oriente*. Papeže při této bohoslužbě přivítal za přítomné zástupce náboženského, politického i kulturního života patriarcha Gregor III. Laham.

Ve své promluvě mj. vyzdvihl přínos probíhající papežské cesty. Doslova řekl, že s papežem přišlo *"Světlo ze Západu"* a vyslovil přání, aby tato apoštolská cesta byla posilou v lásce pro všechny pastýře. Neopomněl se také zmínit o významu samotné apoštolské exhortace, která by mj. měla přinést *"vitalitu pro církve na Blízkém východě"*. Patriarcha Gregor se dále rovněž věnoval známému špidlíkovskému tématu církve dýchající oběma plícemi, které je aktuální i v této části světa.

Papež Benedikt XVI. potom při této příležitosti k podepisovanému dokumentu řekl: *"Domnívám se, že posynodální exhortace může být čtena a vykládána ve světle svátku Povýšení svatého Kříže a zejména ve světle Kristova monogramu X (chi) a P (ró), tedy prvních dvou písmen slova Χριστός. Toto čtení vede k autentickému znovuobjevení totožnosti pokřtěného a církve, a zároveň je výzvou ke svědectví ve společenství a skrze společenství. Nejsou snad křesťanská společenství a svědectví založena na velikonočním tajemství, na ukřižování, smrti a zmrtvýchvstání Kristově? Nemají v něm svoje plné dovršení? Mezi Křížem a*

Zmrtvýchvstáním existuje nerozdělitelné spojení, na které křesťan nemůže zapomenout. Bez tohoto spojení by velebení Kříže bylo ospravedlňováním bolesti a smrti, v nichž by tak spatřovalo fatální konec. Velebit Kříž znamená pro křesťana sdílet plnost bezpodmínečné lásky Boha k člověku. Je to úkon víry! Velebit Kříž v perspektivě Zmrtvýchvstání, znamená žít a prokazovat plnost této lásky. Velebení Kříže vede ke snaze být hlasateli bratrského a církevního společenství, jež je zdrojem pravého křesťanského svědectví. Je to úkon naděje!"

Rovněž zdůraznil, že *"synodální otcové vzali v úvahu aktuální situaci církví na Blízkém východě a mohli tak reflektovat o radostech i bolestech, úzkostech a nadějích Kristových učedníků, kteří žijí na těchto místech. Celá církev tak mohla naslouchat tomuto úpěnlivému volání a vnímat beznadějný pohled mnoha mužů a žen, kteří se nacházejí ve skličujících lidských a materiálních situacích, prožívají silná napětí ve strachu a znepokojení a chtějí následovat Krista – Toho, který dává smysl jejich životu, jehož jsou často pozbavováni."*

K samotnému obsahu postsynodální exhortace papež mj. uvedl, že *"'Ecclesia in Medio Oriente' umožňuje promýšlet přítomnost a uvažovat tak o budoucnosti tímtéž Kristovým pohledem. Exhortace svými biblickými a pastoračními směrnicemi, svým pozváním k duchovnímu a církevnímu prohloubení, svým doporučením liturgické a katechetické obnovy a svými výzvami k dialogu chce načrtnout cestu ke znovunalezení podstatného: následování Krista v obtížném a někdy bolestném kontextu, který může probouzet pokušení ignorovat nebo opomíjet slavný Kříž. (...) Ecclesia in Medio Oriente podává návody, jež mohou pomáhat v osobním i komunitním zpytování svědomí, v objektivním zhodnocení úsilí a touhy po svatosti každého Kristova učedníka. Chce také přispět k ekumenismu plného lidské, duchovní a charitativní vřelosti v evangelní pravdě a lásce, jež čerpají sílu z přikázání Zmrtvýchvstalého Pána: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!" (Mt 28,19-20)."*

Slavnost byla ukončena modlitbou Otče náš a apoštolským požehnáním Svatého otce.

Papež vyzval mladé Libanonce k šíření pokoje

Setkáním s mládeží na náměstí v Bkerké vyvrcholila sobotní část třídenní návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v Libanonu.

„Drazí přátelé, žijete dnes v té části světa, kde se narodil Ježíš a rozvinulo se křesťanství. Je to velká pocta! A je to výzva k věrnosti, lásce k vaší zemi a především k tomu, abyste byli svědky a posly Kristovy radosti," připomněl v úvodu své promluvy mladým Libanoncům papež a ujistil je o tom, že ví o těžkostech, s nimiž se lidé v této blízkovýchodní zemi musejí dennodenně potýkat. *„Nynější frustrace vás nesmějí odvádět do ústraní paralelních světů jakými jsou mimo jiné drogy každého typu či politováníhodná pornografie. Pokud jde o sociální sítě, mohou být zajímavé, ale snadno dokáží strhnout k závislosti a ke směšování skutečnosti s realitou virtuální. Hledejte a žijte vztahy oplývající pravým a ušlechtilým přátelstvím. Uskutečňujte iniciativy, které dávají smysl a kořeny vašemu životu a odporují mělkosti a snadnému konzumismu!"* dodal Svatý otec a jako alternativu k destruktivnímu životnímu stylu nabídl program šíření pokoje. *„Není snad pokoj drahocenným dobrem, po kterém touží celé lidstvo? Není snad pokojný svět tím, co v nejhlubším nitru chceme pro sebe a pro druhé?,"* zeptal se mladých lidí papež. Ti mu odpověděli bouřlivým potleskem.

Ve svém zamyšlení se Svatý otec obrátil také na mladé muslimy, kteří byli setkání přítomni a mimo jiné jim vzkázal. *„Děkuji vám za vaši účast, která je velmi důležitá. Vy jste spolu s mladými křesťany budoucností této krásné země i celého Blízkého východu. Snažte se ji vytvářet společně! A až budete dospělí, žijte nadále ve svornosti a jednotě s křesťany. Krása Libanonu totiž spočívá v této pěkné symbióze. Je zapotřebí, aby celý Blízký východ pohledem na vás pochopil, že muslimové a křesťané, islám a křesťanství, mohou žít společně bez nenávisti, v úctě k náboženskému vyznání každého a vytvářet tak společně svobodnou a lidskou společnost,"* uvedl papež a zvláště pozdravil mladé Syřany, jejichž země je zmítána občanskou válkou. *„Chci vám říci, že obdivuji vaši odvahu. Řekněte u vás doma, příbuzným a přátelům, že papež na vás nezapomíná. Říkejte všem okolo, že papež je zarmoucen vaším utrpením a vaším smutkem. Nezapomíná na Sýrii ve svých modlitbách a ve svých starostech. Nezapomíná na trpící obyvatele Blízkého východu. Je čas, aby se muslimové a křesťané sjednotili a ukončili násilí a války."*

Papež promluvil k libanonským státníkům

Během dne se papež setkal i se zástupci vládních, parlamentních i kulturních institucí Libanonu. Společně s prezidentem země také zasadil jeden libanonský cedr, symbol hostitelské země. *„Chceme-li mír, braňme život! Tato logika diskvalifikuje nejenom válku a teroristické činy, ale také každý atentát na život lidské bytosti, tvora chtěného Bohem."* zdůraznil během setkání papež a dodal: *„Nezaměstnanost, chudoba, korupce, rozmanité závislosti, vykořisťování, obchodování se vším a terorismus v sobě spolu s nepřípustným utrpením těch, kteří jsou jejich oběťmi, vedou k oslabení lidského potenciálu. Ekonomická a finanční logika nám chce neustále vnucovat svoje břemeno a upřednostňuje vlastnictví před bytím! Avšak ztráta každého lidského života je ztrátou pro celé lidstvo. To je velká rodina, za níž jsme všichni odpovědni. Jisté ideologie zpochybňující přímo či nepřímo, nebo dokonce legálně nezcizitelnou hodnotu každého člověka a přirozený základ rodiny, podrývají základy společnosti. Musíme si uvědomit tyto útoky na budování a harmonii společného soužití."* Podle papeže je jediným účinným protilékem na tyto společenské neduhy mezilidská solidarita. *„Solidarita při odmítání toho, co brání respektování každé lidské bytosti, solidarita v podpoře politiky a iniciativ usilujících o*

poctivé a spravedlivé sjednocení národů. Kulturní, sociální a náboženské rozdíly dnes musejí uvádět do života nový typ bratrství, kde je jednotícím prvkem všeobecný smysl pro vznešenost každého člověka a dar, kterým je pro sebe sama, pro druhé a pro lidstvo. Tady se nachází cesta pokoje! Tady spočívá nasazení, které se po nás žádá!," zdůraznil papež a připomněl, že právě nyní je obzvláště nutné *„zříci se pomsty, uznat vlastní pochybení, přijímat, ale nevymýšlet omluvy a nakonec odpustit. Protože jedině dané a přijaté odpuštění klade pevné základy smíření a pokoje pro všechny."*

Na závěr svého vystoupení pak Svatý otec zdůraznil nutnost náboženské svobody, která je v tak nábožensky různorodé zemi jakou je Libanon nezbytnou podmínkou pokojného soužití jejích obyvatel. *„Dialog je uskutečnitelný jedině s vědomím, že existují hodnoty společné všem velkým kulturám, protože jsou zakořeněny v přirozenosti lidské osoby. Tyto hodnoty, které tvoří určitý podklad, vyjadřují autentické a charakteristické rysy lidství. Patří k právům každé lidské bytosti. Rozmanitá náboženství se významně podílejí na tvrzení o jejich existenci. Nezapomínejme, že náboženská svoboda je základním právem, z něhož vyplývají mnohá další. Vyznávat a svobodně žít vlastní náboženství, aniž by byl vlastní život a vlastní svoboda vystavovány nebezpečí, musí být umožněno každému."*

Papež v Bejrútu ve šlépějích svých otců ve víře

Dopolední mší svatou v neděli 16. září 2012 v Bejrútském centru Waterfront vyvrcholila třídenní návštěva Benedikta XVI. v Libanonu. Po skončení bohoslužby, jíž se zúčastnilo na 350 000 lidí, předal papež postsynodální apoštolskou exhortaci Ecclesia in Medio Oriente, kterou v pátek podepsal v Harisse, biskupům, patriarchům a zástupcům církví.

Svatý otec křesťany v Libanonu opakovaně vyzýval, aby se zasazovali o mír a smíření. Stejně tomu bylo i při nedělní mši svaté, kdy mj. řekl: *„Křesťané tady musejí vydávat bytostné svědectví ve spolupráci se všemi lidmi dobré vůle. Všechny vás volám, abyste se zasazovali o pokoj. Každý na své úrovni tam, kde se nachází."* Trpící křesťany Blízkého východu papež povzbudil slovy: *„Drazí bratři a sestry, kteří strádáte na těle a na srdci, vaše utrpení není marné! Kristus - Služebník je nablízku všem, kdo trpí. Je přítomen vedle vás."*

Ve své promluvě Benedikt XVI. zdůraznil, že utrpení k životu křesťana patří. Sám Ježíš nebyl politickým osvoboditelem, ale trpícím mesiášem. *„Ježíš oznamuje svým učedníkům, že bude muset trpět a před svým zmrtvýchvstáním bude zabit, čímž jim chce dát pochopit, kým je doopravdy. Mesiášem trpícím, Mesiášem služebníkem a nikoli všemohoucím politickým osvoboditelem. Je Služebníkem poslušným vůli svého Otce až ke ztrátě vlastního života. Ježíš tak jde proti proudu toho, co od něho mnozí očekávali."*

S tím také podle slov Svatého otce souvisí cesta křesťana: *„Začít následovat Krista, znamená vzít na sebe svůj kříž a provázet jej na jeho cestě, nepohodlné cestě, která není cestou moci a pozemské slávy, nýbrž cestou, která nutně vede k sebezapření a ke ztrátě vlastního života pro Krista a*

Na prostranství Waterfront v Bejrútu slavil Benedikt XVI. v neděli 16.září spolu s patriarchy a třemi sty biskupy Blízkého východu eucharistickou liturgii za účasti 350 tisíc lidí.

evangelium za účelem vlastní spásy. Poněvadž jsme si jisti, že tato cesta vede ke vzkříšení, k pravému a definitivnímu životu s Bohem. Rozhodnout se doprovázet Ježíše Krista, který se stal Služebníkem všech, vyžaduje od všech stále větší důvěrnost s Ním, pozorné naslouchání jeho Slovu, z něhož čerpáme inspiraci pro své jednání."

Na konci mše svaté předal papež Benedikt XVI. postsynodální dokument zástupcům biskupských konferencí, patriarchům, metropolitům a dalším zástupcům církví na Blízkém východě. V celé oblasti je velká pluralita církví a papež svůj dokument předává ve chvíli značného nepokoje v celé oblasti. Nyní začne studium dokumentu, aby každý objevil novou radost z poslání, které mu bylo svěřeno. *„Přál bych si, aby vás tato exhortace vedla po rozmanitých a složitých cestách, kde vás předchází Kristus. Kéž je posíleno společenství víry, naděje a lásky ve vašich zemích a v každém společenství, aby bylo věrohodné vaše svědectví vydané Jedinému, Svatému a Trojjedinému Bohu, který se stal bližním každému člověku!,"* řekl Svatý otec křesťanům v celé oblasti *„Kdo chce budovat pokoj, musí přestat vidět v druhém zlo, které je třeba odstranit. Není snadné vidět v druhém člověka, jehož je třeba respektovat a mít rád, a přece je třeba tak činit, existuje-li touha po pokoji a bratrství (srov. 1 Jan 2,10-11; 1 Pt 3,8-12). Kéž udělí Bůh vaší zemi, Sýrii a Blízkému východu dar pokoje srdcí, ticho zbraní a konec veškerého násilí! Kéž lidé pochopí, že jsou všichni bratři!,"* dodal Svatý otec při modlitbě Anděl Páně, která zakončila setkání v hlavním městě Libanonu, jemuž byl přítomen i libanonský prezident Michel Sulajmán. Při cestě papamobilem Svatého otce zdravily desítky tisíc věřících.

Odpoledne následovalo Ekumenické setkání v čestném sále syrsko-katolického patriarchátu v Charfet a v 18.30 se Svatý otec při závěrečném ceremoniálu na mezinárodním letišti v Bejrútu s Libanonem rozloučil a odletěl zpět do Říma.

Podle zpráv české biskupské konference a Rádia Vatikán

VÍRA CÍRKVE (10)

Teologická čítanka z textů Josepha Ratzingera - výběr

Novopohanství

Podle jména křesťanská Evropa se přibližně před 400 lét stala rodištěm nového pohanství, které nezadržitelně roste v srdci samé církve a hrozí, že je zevnitř vyhlodá. Vnější obraz církve nové doby je tím podstatně určována, že se docela jiným způsobem stala církví pohanů a bude jí ještě více; ne už jako kdysi církev z pohanů, kteří se stali křesťany, nýbrž církev pohanů, kteří se ještě nazývají křesťany, ale ve skutečnosti se stali pohany. Pohanství sídlí dnes v církvi samé. Církev nezůstane nadlouho ušetřena toho, že bude muset kus po kuse odbourat zdání své shody se světem a opět se stát tím, čím je: společenstvím věřících. Její misionářská síla bude moci takovými vnějšími ztrátami jen růst: Jen když přestane být lacinou samozřejmostí, jen když se začne představovat, co je, dokáže svým poselstvím dosáhnout uši nových pohanů.

Nová evangelizace a tajemství hořčičného zrna

Pro Boží království a pro hlásání evangelia ve službě Božího království platí stále podobenství o hořčičném zrnu (srov. Mk 4, 31-32) Boží království začíná vždy znovu pod tímto znamením. Nová evangelizace nemůže chtít znamenat: Ihned přitáhnout velké církvi odcizené masy novými rafinovanými metodami. Ne, to není příslib nové evangelizace. Nové hlásání evangelia znamená: Nespokojovat se se skutečností, že z malého hořčičného zrnka vyrostl velký strom všeobecné církve; nemyslet si, že to stačí, že v jeho větvích mohou nalézat místo nejrůznější ptáci, nýbrž se o to znovu pokusit s pokorou malého hořčičného zrnka, přitom ponechat Bohu, kdy a jak poroste (srov. Mk 4, 26-29). Velké věci vždycky začínají u malého hořčičného zrnka a masová hnutí mají vždy jen krátké trvání.

Hudba

Existuje agitační hudba, která člověk vábí pro různé kolektivní účely. Existuje smyslná hudba, jež člověka uvádí do erotické atmosféry nebo se jiným způsobem podstatně zaměřuje na smyslné rozkoše. Existuje prostá zábavná hudba, která nic nevypovídá, nýbrž chce jenom prolomit tíži ticha. Existuje racionální hudba, v níž tóny slouží pouze k racionálním konstrukcím, ale nedochází při ní k žádnému skutečnému pronikání ducha a smyslů. A sem by se daly zařadit některé suché katechismové písně a na objednávku vytvořené moderní zpěvy.

Hudba, jež odpovídá bohoslužbě Vtěleného a na kříž Vyvýšeného žije z jiné, větší a daleko rozprostřené syntézy ducha intuice a smysly vnímatelného zvuku. Lze říci, že západní hudba vyvěrá z vnitřního bohatství této syntézy od gregoriánského chorálu a přes hudbu katedrál a velkých polyfonií, přes hudbu renesance a baroka až k Brucknerovi a za něho dál a rozvíjela ji v plnosti možností. Toto veliké je jenom zde, protože mohlo vyrůstat z antropologického základu, který spojoval duchovní se světským v jedno poslední lidské jednotě. Rozpouští se tou měrou, jakou mizí tato antropologie. Velikost této hudby je pro mne to nejvíce bezprostřední a zřejmé potvrzení křesťanského obrazu člověka a křesťanské víry ve vykoupení, jaké nám dějiny nabízejí. Koho se opravdu dotkne, ten ví jaksi z hloubi duše, že víra je pravdivá, i když potřebuje ještě udělat kroky, aby tento názor uskutečnil rozumem a vůlí.

Umění

Moderní spor o umění je ve svém jádru sporem o smysl člověka a světa – a proto, kdo jsme my sami a co je svět, v němž žijeme. Umění vzniklo, protože člověk vycítil, že ve věcech přírody prosvítá a vyzařuje větší skutečnost. Přesněji řečeno: Umění vzniklo skrze vidění, které vnímá víc než fyzikální rozbor, Je produktem jednoty smyslu a ducha, která se nedá rozložit a rozumovou reflexí a smyslové uspořádání: je spíše výrazem oné prapůvodní jednoty člověka, díky níž je duch smyslový a smysly duchovní.Tak se objevuje ve smyslovém to, co je tu více než smyslové, jako hmotné v popředí. A proto se v umění prosazuje vlastní podstata člověka,protože jeho podstata je smyslová duchovnost a duchovní smyslovost. Když archaické umění znázorňuje zvířata a člověka jako božstva, děje se přesně toto: Patření umělce také ukazuje druhému průzračnost bytí, jak prosvítá a vyzařuje božské, imanenci trancendence. Smysl se ukazuje smyslům a tak osvěcuje ducha. Umění je otevíráním smyslů a smyslu; proto je ve svém původu spojeno s kultem tak samo obráceno k pravému životu.

Pokračování příště.

Z originálu Der Glaube der Kirche
Přeložil P. Josef Koláček, SJ

Zrno,

...jestliže nepadne do země...

Podkarpatská Rus je dnes zeměpisné označení poněkud ztracené, polozapomenuté a přece v časovém omezení 1. a 2. světovou válkou právě nám tolik blízké. Podkarpatská Rus patřila přece totiž v tomto časovém úseku k Československé republice!. Země nesmírně chudobná, ale velmi krásná s nedotčenou přírodou s prostým slovanským obyvatelstvem, přirozeně dobrými Rusíny, kteří vděčně po tvrdých dějinných zkouškách prožívali radostně příslušenství k nové republice ve středu Evropy. Dvacet let svobody prožili v naději na vzestup, který se pozvolna začal rozvíjet v oblasti společenské, kulturní i hospodářské. Druhá světová válka vrátila však nadějný rozvoj zpět... O Podkarpatské Rusi se -jako tolikrát v dějinách - rozhoduje opět bez ní. Od ČSR byla násilně odkloněna, přivlastňuje si ji Sovětský svaz. Dohodou 29. 6. 1944 (podepsanou sovětským ministrem zahraničí V. M. Molotovem a československým premiérem Zdeňkem Fierlingem) je tato země připojena k Ukrajinské sovětské socialistické republice. Snahou Sovětského svazu bylo ji už jako Zakarpatskou oblast Ukrajiny po všech stránkách pokořit. I v náboženském ohledu. Rusmi se hlásili k řeckokatolické církvi (61%) a pravoslavné (21%)

Řeckokatolická církev. Jednota rozvíjejícího se křesťanství v prvním tisícileti existence byla 1054 trvale narušena byzantským rozkolem mezi její západní a východní částí. Východ se právně odlučuje od viditelné hlavy na stolci Petrově, od římského papeže. Za novou hlavu společenství věnčích křesťanů na východě se prohlašuje cařihradský patriarcha. Kristovo „roucho nesešívané" se pro slabost či lidskou pýchu trhá, z odloučení vzniká pravoslaví. Věrní věřící s Kristem nepřestávají toužit po jednotě. Až v roce 1596 v Brestu Litevském část pravoslavných se k ní zas vrací. Navrátilci uznávají opět jedinečnou autoritu římského biskupa - papeže, sdílí s katolíky dogmatickou věrouku, mají však zachovány obřady a bohoslužby v nádheře byzantského ritu sloužené ve střední a východní Evropě v jazyce staroslověnském. Nazývají se řeckokatolíky. Na východě jsou označováni jako „uniaté". V Zakarpatské Ukrajině po připojení k SSSR začíná ostré a nelítostné pronásledování věřících. Katolická církev je určena k likvidaci, pravoslavná k otročení ateistickému režimu. Vzdělaní řeckokatoličtí duchovní jsou v nových poměrech nuceni k přestupu na pravoslaví, které je jurisdikčně postaveno pod Moskevský patriarchát. Pokud odmítají, jsou krutě vězněni, umírají a končí často v gulazích na Sibiři. V obětech jasně vyniká mladý biskup - mučedník Teodor Romža.

Blahoslavený Teodor Romža

... a nezemře, zůstane samo.

Teodor Romža se narodil 14. 11. 1911 v Byčkově v rodině železničáře, když ještě Podkarpatská Rus byla okupována Maďary. Dvacet let byl pak občanem Československé republiky. Po velmi úspěšné maturitě se rozhoduje pro kněžství s překvapením pro mnohé. Dokonce i nejbližších, protože volí kněžství celibátní. Řeckokatoličtí duchovní mohou totiž před přijetím svátosti kněžství přijmoutt i svátost manželství a založit rodinu (biskupové jsou svobodní). Teodor tuto svou volbu opíral o touhu působit jednou misijně v Rusku. Teologii vystudoval v Římě, kněžské formace se mu dostalo v Russiku. V Římě byl vysvěcen. Mladý, nadaný sportovně založený kněz začal po návratu domů pracovat nečekaně již opravdu i v Sovovětském Svazu. Nejdříve jako venkovský duchovní správce a pak byl určen k výchově bohoslovců - přednáší jim jako profesor filosofii, duchovně je vede jako spirituál.. Bylo mu 33 let kdy přijímá chirotonii (vzkládáním rukou) biskupské svěcem pro pastýřskou službu ve velice složité situaci jako ordinář mukačevské diecéze

(„eparchie“) se sídlem v Užhorodě. Jako heslo pro svou službu volí slova Žalmu 18 „Miluji tě, Hospodine, má síło, má skálo, mé útočiště, zachránce můj!“ Miluje svou církev, svou eparchii, působí požehnaně, ale z pohledu vládnoucích úředníků je ideovým nepřítelem režimu zrovna tak jako církev, která se hlásí k Vatikánu. Bojovná ateistická vláda zná a sleduje jeho vliv. Chce jej získat pro spolupráci. Je sledován, ohrožován. Může se jen zachránit pouze „sjednocením“ s pravoslavnou církví! Jeho postoje jsou jasné a pevné. Už dříve napsal svému představenému do Říma „Nebudu utíkat... A co na tom když mne zabijí: zemřít pro Krista, znamená věčně žít.“ Ne že by se vladykovi (tak řeckokatolická církev tituluje biskupa) nedostávalo sil, ale času mu už mnoho nezbývalo.

V neděli 26. 10. 1947 navštěvuje farnost Lávky, kde v den slavnosti Krista Krále světí obnovenou cerkov (chrám). Ve vsi se ten den současně objevují dvě podezřelá vojenská auta, nákladní a terénní Studebaker. Věřících se zmocňují obavy a na biskupa naléhají, aby nespěchal domů. On tuší, že před hrozícím nebezpečím se nemůže dlouho skrývat a rozhoduje „Ráno pojedeme. Nechť se stane vůle Boží.“ A jeli. Před vesnicí Ivanovce na vcelku opuštěné silnici je dohání jeden z těch podezřelých automobilů a prudce naráží do kočáru, který je zničen, koně jsou usmrceni, cestující těžce raněni: biskup Teodor Romža, provázející Otec Daniel Bačinský a kočí Nikolaj Choma. Jen dva bohoslovci se rozbíhají volat pomoc (jeden z nich dosud žije v Košicích: Otec Michal Malej). Přijíždí však druhé auto a jeho osádka nelítostně železnými tyčemi utlouká zraněné. Dokonání záměru překazilo nečekaně kolem jedoucí poštovní auto. Zaskočení zločinci naskakuji do gaziku a mizí. Poštovní zaměstnanci nakládají těžce poraněné a odváží je rychle do mukačevské nemocnice a svěřují do rukou svědomitého lékaře MUDr. Alexandra Fedince. Zdálo se, že život zraněných kvalitním ošetřením bude zachráněn. V nemocnici jako odborné zdravotní pracovnice sloužily řeholní sestry baziliánky, jejichž představená S. Teofila Manajlo pečovala o zraněné, ovšem i s velkou obezřetnou zodpovědností. Nemocnici však už řídil prosovětský ředitel MUDr. Bergman. Ten se snažil před očima veřejnosti dávat pacientům všestrannou péči. Nečekaně do služby však přijímá a prosazuje na oddělení neznámou sanitárku Odarku, dívku, která měla pokračovat ve fyzické likvidaci především biskupa Romži... Ačkoliv vladyka Teodor byl už mimo nebezpečí, podařilo se jí otrávit jej kyanidem, jak se hodnověrně prokázalo. Vražedkyně se z práce - tak, jak do ní rychle přišla - také se rychle ztratila. Mladý a zdravý muž Boží, vladyka Teodor Romža 1.11. 1947 - po náročné operaci už na dobré cestě k uzdravení - stačil náhle zašeptat „Ó Isuse...!“ a šestatřicetiletý odevzdává svou duši Pánu a Stvořiteli. Obětník se vydal k oběti a oběť - je přijata.... Zmlkl biskup a na čtyřicet let byla násilně umlčena na Podkarpatské Rusi i církev řeckokatolická...

Zemře-li však, vydá mnohý užitek. (Jan 12, 24)

Zakarpatská oblast prakticky od roku 1945 byla součástí Sovětského svazu a od roku 1991 je součástí Ukrajiny, samostatného státu, v kterém už mohou řeckokatolíci po čtyřech desítkách let opět žít a vyznávat s univerzální církví svou víru.

27. 6. 1991 ve Lvově vyhlásil Svatý otec Jan Pavel II. biskupa - mučedníka Teodora Romžu za blahoslaveného. Nástupcem blahoslavence je dnes biskup slovenského původu, lazarista Milan Šášik, který spravuje 320 farností, v nichž slouží 160 kněží, buduje nové chrámy a v nové duchovní akademii bl. Teodora Romže studuje a je vychováváno 41 bohoslovců.

Mons.Josef Šindar
Česká republika

Bl. Pavel Gojdič

Bl. Vasil Hopko

Poznámka:

Po roce 1950 naprosto stejně těžkou situaci zažila řeckokatolická církev v poválečném, Československu včetně likvidace i postavení mimo zákon a násilného nucení k převodu na pravoslaví i velkých osobních obětí duchovenstva (bl. biskup Pavel Gojdič zemřel v leopoldovské věznici 1960, bl. biskup Vasil Hopko zemřel až po propuštění z vězení na svobodě 1976). K činnosti se církev mohla vrátit až v roce 1968. Dnes má gréckokatolická církev na Slovensku 3 eparchie (Prešov, Košice, Bratislavu) a v Čechách je řeckokatolický exarchát v Praze s biskupem RNDr. Ladislavem Hučko CSc.

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu www.wcev 1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220-AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com (Eastern time)

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek 1-708-484-3162

Dolores Jacklin 1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: 773-910-3400
Chapel: 708-562-5900
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Něžná vzpomínka

Na svátek Všech svatých 1.listopadu letošního roku tomu bude již dvacet sedm roků, co byl nenadále odvolán z tohoto světa můj milovaný syn

John "Jack" Vacek

PROFESOR A HISTORIK

Profesor Vacek graduoval jako člen PHI BETA KAPPA z NORTHWESTERN UNIVERSITY a byl Woodrow Wilson Fellow a Fullbright Scholar v Indii. Dosáhl též diplomů na Columbia University v New Yorku, Loyola University v Chicagu, na Goethově Institutu v Německu a Russian Institutu (Indiana University) a na Karlově Universitě v Praze. Vyučoval na několika universitách po celém světě. Ovládal sedm cizích jazyků. Ač mu bylo teprve 38 let, svými rozsáhlými znalostmi, živým a láskyplným zájmem o každého studenta a posluchače jeho učitelský talent a výchovný vliv vyoral v jejich myslích úrodnou kulturní brázdu. Jeho české rodinné dědictví vykvetlo v jeho srdci v hluboký cit pro vlast jeho předků.

Také jsme si 8.září připomněli, že před dvanácti roky byl po dlouhé a těžké nemoci povolán na věčnost náš milovaný manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

Ing. Jan Vacek

Mše svatá za naše v Pánu zesnulé - syna Jacka a manžela Jana bude obětována v kostele České misie v Brookfieldu v sobotu 27.října 2012 v 6.30 večer

Děkujeme všem, kdo si v modlitbě na ně vzpomenou s námi.

Adela Vacková, matka a manželka
Dr. Margaret Trybus, sestra a dcera
s manželem Dr. Dennis Gretchen,
MVDr.Fritz a John, synovci a vnukové

Úmrtní oznámení

Všemohoucím Bohem byl povolán na věčnost pan

Josef Přitasil

Narodil se 19. prosince 1925 v Miřeticích v Čechách
Zemřel 4. září 2012
Rozloučili jsme se s ním 9. září 2012
v pohřebním ústavu Adolf ve Willowbrook
a v kostele Our Lady of Peace v Darien
Je pochován na hřbitově Panny Marie
Královny nebe v Hillside, IL

Byl členem a funkcionářem řady
krajanských organizací v Chicagu,
byl předsedou Národního svazu Českých katolíků,
byl dlouholetým členem České misie v Chicagu.

Kéž mu dá Pán věčné odpočinutí.

Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu v sobotu 17.listopadu 2012 v 6.30 večer

Pozůstalé manželce Růženě,
dcerám Rosemarii a Jane
a synům Josephovi a Johnovi s rodinami
vyslovujeme upřímnou soustrast

Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu

Mše svatá

za živé a zemřelé členy Distriktního svazu Českých katolíků v Clevelandu

bude obětována v kostele České misie v Brookfieldu 4.listopadu 2012 v 10.30 dopoledne

Srdečné blahopřání

k 90. narozeninám
16.října 2012

Adélce Vackové

Mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti
Tobě na milém Pánu Bohu vyprošujeme
do mnoha dalších let

milující bratranec Roger Dvořák
přítelkyně Rozálie Bobalová

Děkujeme z celého srdce za všechno,
co pro nás vždycky děláš.

K tomuto přání se také připojuje
celá Česká misie v Chicagu.

Dlouholeté člence naší misie děkujeme
za příkladný křesťanský život
a její celoživotní práci pro katolickou církev.
Mimo to, že dlouhá léta učila a vychovávala
děti v amerických katolických školách, nikdy
nezapomněla na svůj český původ a účinně se
angažovala v mnoha krajanských organizacích.
Děkujeme jí především za obětavou práci
v Národním svazu Českých katolíků, ve Velehradu,
v klubu Domov a v České misii. Děkujeme jí za
organizování kulturních akcí, zábav, pikniků,
dobročinných akcí i mnoha dalších podniků
a za dlouholetou reprezentaci České misie
v Evropském výboru při arcidiecézi Chicago.

Milá paní Vacková do dalších let života Vám vyprošujeme hojnost Božího požehnání a vše nejlepší, kéž Vás provází ochrana Panny Marie a přímluva patronů naší misie svatých Cyrila a Metoděje, svatého Václava a Ludmily, Prokopa, Anežky i všech našich českých ochránců.

Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu

Nejkrásnější přání

ať zaletí k našemu milému
bratrovi v Kristu

Karlu Chrobákovi

17. října 2012 oslaví
85. narozeniny

Našemu nejvěrnějšímu spolupracovníkovi,
který každodenně přichází do naší misie,
aby vše připravil na bohoslužby, vedl modlitby
přede mší svatou, přisluhoval u oltáře a předčítal Boží
slovo, děkujeme za příkladný život katolického křesťana,
oddaného svědka Pána Ježíše a ctitele Panny Marie.
Děkujeme mu za organizování duchovních aktivit naší
misie - Živého růžence, Mariánských večeřadel o prvních
sobotách, adorací, duchovních cvičení a poutí.
Děkujeme mu za neúnavnou práci redaktora a
pečlivého korektora Hlasů národa, za aktivní pomoc
při organizování kulturních akcí, mikulášských besídek
a práci v misijní radě a při styku s arcidiecézí.
Děti děkují za sladkosti, které jim celoročně rozdává
po každé mši svaté a my všichni si vážíme jeho
celoživotní práce pro církev, vlast a český národ i jeho
pěkného vztahu k bratrskému národu slovenskému.
Kéž Vám Pán odmění všechnu Vaši službu
i práci v našich krajanských organizacích.

Kéž Pán k požehnaným létům Vašeho života
přidá ještě mnohá další, naplňuje Vás stále svou radostí
a pokojem a zahrnuje Vás nespočetnými milostmi
k blahu duchovnímu i tělesnému.
To vše Vám v modlitbách i u oltáře vyprošují

Mons. Dušan Hladík
bratři a sestry Orlové z Chicaga
a všichni přátelé z České misie

Upřímná vzpomínka

14. října 2012 tomu bude již 16 let,
co odešla z tohoto světa
naše milovaná maminka, babička
a prababička, paní

Margaret Vlach

Narodila se 17. března 1915 ve Vídni v Rakousku.

Děkujeme všem, kdo si na ni spolu s námi vzpomenou v modlitbě.

Margaret Gatz, dcera s manželem Frankem
Mark Gatz, vnuk s rodinou
Matt Gatz, vnuk
Dr. Robert Vlach, syn s manželkou Dr. Janice Vlach
Dana Krezel, vnučka s rodinou
Erik Vlach, vnuk s rodinou
Robert Vlach Jr., vnuk
Thomas Vlach, vnuk

Česká misie Vás srdečně zve
na přednášku v českém jazyce na téma

ZDRAVOTNÍ A DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

pro seniory starší 62 let

Přednáší odborník na tuto tematiku
a pojišťovací agent
pan Lubomír Mrština

Přednáška se uskuteční dvakrát
v úterý 13.listopadu 2012 v 7.00 večer
ve středu 14.listopadu 2012 v 1.00 po obědě
Vždy v Sále České misie
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Využijte této jedinečné příležitosti a možnosti získat dobré a levné pojištění.

Bližší informace podá
Liba Bučková 708 – 354 7707

Česká misie Vás srdečně
zve na podzimní

RUMMAGE SALE

12. a 13. října 9.00 AM - 5.00 PM
19. a 20. října 9.00 AM - 5.00 PM
v areálu Českého kostela
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Nabízíme:

nábytek – židle, stoly, kabinety,
postele a pohovky
elektroniku, telefony
šaty – pro děti i dospělé
hračky pro děti, sportovní potřeby,
domácí a kuchyňské potřeby
a mnoho dalších věcí.

Prosíme členy a přátele misie o darování dalších vhodných věcí pro tuto akci.

Prosíme také o organizační pomoc.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Srdečné poděkování

Všem poutníků a dobrodincům, kteří věnovali pro Český poutní dům Velehrad v Římě 120 kusů velkých ručníků za tento šlechetný dar upřímně děkujeme a vyslovujeme srdečné Pán Bůh zaplať. Náš poutní dům je celoročně navštěvován zástupy poutníků především z České republiky, ale i odjinud. Váš praktický dar je velmi užitečný a bude dobře sloužit. Kéž Vám Pán žehná.

P. Jaromír Zádrapa, SDB,
ředitel poutního domu

Demonstrace za náboženskou svobodu

20.října 2012 od 12.00 Noon do 1.00 PM

Sraz účastníků je na Adams and Dearborn Streets v Chicagu v poledne, pak je pochod na Daley Plaza.

Přijďte v hojném počtu podpořit tuto akci.
Nebuďte lhostejní k tomu, co se dnes v USA děje.
Přičiňte se o duchovní a mravní obnovu této země.

Poděkování dobrodincům České misie

Milí přátelé a dobrodinci České misie

Podzim v přírodě, kdy se sklízejí plody přírody a lidské práce nás vede k částečnému bilancování a poděkování za vše, co se v uplynulých měsících událo také v České misii v Chicagu.

Předně bychom Vám chtěli poděkovat za to, že stále na naši misii pamatujete a podporujete ji svými štědrými dary. Kéž Vám to Pán Bůh mnohonásobně odmění. Díky Vaší štědrosti můžeme splácet pravidelně dluh, který ještě zbývá na našem novém kostele. V průměru splácíme každý měsíc $ 10.000,- a příslušné úroky.

Česká misie v Brookfieldu zdárně rozvíjí svoji činnost duchovní i kulturní. Kromě obvyklých církevních slavností jsme prožili koncem dubna duchovní obnovu s paní Collins Willard, která byla zázračně uzdravena v Medjugorje a nyní sama obdařena dary Ducha svatého pomáhá uzdravovat lidská srdce duchovně a různé zdravotní neduhy tělesné. Školní rok jsme zakončili prvním svatým přijímáním šesti dětí. Velmi zdařilý byl též letní prázdninový tábor pro děti z naší české sobotní školy kardinála Berana, který jsme měli počátkem června u Michiganského jezera. Poslední neděli v září jsme uskutečnili již tradiční pouť na Svatý kopeček do Wisconsinu, ktwré se zúčastnilo na sto našich poutníků. V současné době vrcholí příprava dospělých ke křtu a biřmování. Tři křty a osm biřmování bude uděleno při slavnostní mši svaté v neděli 7.října. Z kulturních akcí jmenujme alespoň úspěšnou Pomlázkovou zábavu s výstavou vín na Velikonoce, pikník na Den otců, a počátkem září náš Výroční piknik, kterého se zúčastnilo asi 500 – 600 lidí. Velmi úspěsný byl také Rummage sale v květnu a druhý plánujeme nyní v měsíci říjnu.

Průběžne jsme Vás také informovali o novém programu naší misie – práci dobrovolných pastoračních asistentů. Prvním takovým byla Ludmila Havelková z Moravy, která zde působila od února do konce července. Pomáhala při výuce v naší české škole, pracovala na administrativě misie a pomáhala organizovat všechny akce misie a hlavní měrou se zasloužila o prázdninový tábor dětí. V polovině října očekáváme další pomocnici, která zde bude též na půl roku, Hanu Čechovou opět z brněnské diecéze.

Rádi bychom Vás pozvali na nejbližší akce pořádané Českou misií a to v polovině listopadu plánujeme něco podobného jako výstavu vín – tentokrát však výstavu a slavnost piva, Mikulášskou besídku plánujeme na neděli 9.prosince. Podrobnosti budou ještě včas zveřejněny. Věříme, že některé z těchto akcí podpoříte svou osobní účastí.

Zůstáváme s přáním všeho dobrého, modlíme se za Vás, naše dobrodince, a za Vaše rodiny a na tento úmysl obětujeme také řadu mší svatých.

Ze srdce všem žehná

Mons. Dušan Hladík

V době od začátku února do konce září 2012 na potřeby České misie přispěli:

Mezi „Stavitele chrámu" s dary vyššími než $1000 se řadí:

Milan Kosár - z jeho životního odkazu
Sdružení Československých Exulantů Chicago
Distriktní svaz Českých katolíků Cleveland
Christian Klíma
Karel Chrobák
Angela Boleslav
Josef Kocáb
Lubomír Hromádka
Jerry Dolák
John Novotný

Dary $ 500 - $ 999 věnovali:

Carmella a Anthony Jandáčkovi
Edward a AliceVedralovi
Ronald Krček
Martina Novotný
Nejmenovaný dárce
Josef Pařenica
M. Vukson a A. Minařík
John Paďour
Václav Hnízda

Dary $ 100 - $ 499 věnovali:

Czech Catholic Union Cleveland
Jiří a Marie Jakubcovi
Věra Gajda
Nejmenovaný dárce
Jiří a Lenka Petraturovi
Pavel a Marie Cíchovi
Joseph Kučera M.D.
Wladislaw Mecinski
Josef a Eliška Hasilovi
Agnes Hrudkaj
Frederick Tornil
Božena Novotný
Mons. Josef Šach
Miroslav Krotký
Vojtěch a Maria Chládkovi
Marie Kučerová
Dorothy Mařík
Marie Kohoutek
Manželé Sokolovi
Věra Hlaváček
Elena Jakubec

Za všechny tyto dary jmenovaným dobrodincům i za všechny ostatní dary nejmenovaným dárcům vyslovujeme upřímné Pán Bůh zaplať.

Prosíme Vás

Předplatné na Hlasy národa
Dary za oznámky a inzeráty
Dary na kostel

všechny šeky pište na
CZECH MISSION
do poznámky uveďte za co platba je.

Banka nám odmítá jiné šeky přijímat.
Děkujeme za pochopení.

Setkání českých misionářů v Torontu

Poslední týden v měsíci září se do Toronta v Kanadě sjeli čeští misionáři, kteří v různých zemích Evropy a Severní Ameriky slouží našim krajanům. Setkání se uskutečnilo pod vedením biskupa Mons. ThDr. Petra Esterky, který je pověřen Českou biskupskou konferencí duchovní péčí o Čechy a Moravany žijící v zahraničí. Biskup Esterka sám sídlí v Kalifornii v Placentii a jeho misie zahrnuje věřící z oblasti Los Angeles, San Diega a San Francisca. Z Německa přicestoval Fr. Bohuslav Švehla, který sídlí v Mnichově a působí ještě ve Frankfurtu, Stuttgartu a v dalších německých městech. Ze Švýcarska přiletěl Fr. Antonín Špaček, SDB, který z centra v Curychu zajíždí do několika dalších míst. Z Říma se dostavil Fr. Jaromír Zádrapa, SDB, který řídí od loňského roku České středisko a poutní dům Velehrad v Římě a ze Svatého Martina v Dolomitech na severu Itálie dorazil Fr. Antonín Hráček, který se zde stará o české rekreační a duchovní středisko, které je ve správě olomoucké arcidiecéze. Hostitelem letošního setkání byl Fr. Libor Švorčík, který již dlouhá léta působí ve farnosti sv. Václava v Torontu. Jmenovaná skupina českých misionářů v čele s biskupem Esterkou oslavili v torontské farnosti v neděli 23.září Svatováclavské hody, které započaly slavnostní mší svatou, po níž otec biskup udělil zasloužilým členům misijního společenství medaile Za službu církvi, vlasti a národu. Mezi šesti vyznamenanými byl i pan Václav Vostřez, zasloužilý pracovník českého exilu, který v těchto dnech oslavil své 90.narozeniny. Hody potom vyvrcholily slavnostním obědem v kulturním sále misie. Slavnosti se též zúčastnil český velvyslanec v Kanadě Karel Žebrakovský a torontský konzul Petr Pospíšil. Druhá část oslav svatého Václava byla naplánována na sobotu 29.září, kdy se po mši svaté v hale kostela uskutečnilo vinobraní a taneční zábava. Týden mezi tím byl věnován dalším duchovním akcím a rokování českých misionářů. Jejich počet v pondělí doplnili ještě poslední dva. Z New Yorku přijel Fr. Antonín Kocurek a z Chicaga přiletěl Mons. Dušan Hladík.

V pondělí večer se všichni sešli na mši svaté, opět slavené ke cti hlavního patrona české země sv. Václava v kostele sv. Vojtěcha v Burlingtonu, vzdáleném asi hodinu cesty od Toronta. Zdejší českou misii dlouhá léta vedl Mons. Josef Šach a dnes ji spravuje také kněz českého původu Fr. Jiří Macenauer. Přesto, že byl všední den, sešlo se na tři desítky věřících a po mši svaté jsme měli krásné společenství na místní faře.

Úterý a středa byly věnovány jednání schůze misionářů. Každý nejprve referoval o situaci ve své misii a své práci, která je skutečně často velmi odlišná podle jednotlivých míst, kde se misie nacházejí. Kromě základní duchovní správy usedlých krajanů, kdy se konají české bohoslužby a udělují svátosti, také ve většině míst pobíhá výuka katechismu, biblické hodiny a vyučování náboženství pro děti. Mimo to má každá misie svá spaecifika. V Mnichově je to například pastorace mladých z České republiky a ze Slovenska, kteří zde ve velkém počtu studují na vysokých školách. Naproti tomu v Římě se střídají, obvykle v týdenních intervalech, zájezdy poutníků, kteří přicházejí do Svatého města, aby viděli papeže a navštívili místa spojená s životem sv. Petra a Pavla a další památky. Velehrad ve sv.Martinu zase láká návštěvníky pro vysokohorskou turistiku a v zimě pro lyžování, kde opět účastníci zájezdů mohou rekreaci spojit s každodenní mší svatou, osobními rozhovory s knězem a nebo si zde vykonat i větší duchovní obnovu. Ve Švýcarsku se kromě duchovních center osvědčila i pastorace jednotlivých rodin, kdy misionář zajíždí často do vzdálených míst, kde se k domácí bohoslužbě a společenství sejde třeba jen malá skupinka věřících. Někde se misionáři zapojují i do duchovní správy v místních diecézích, kde vypomáhají v místních farnostech, jako je tomu např. v New Yorku, naproti tomu jinde je misionář plně vytížem prací pro české společenství a zde se misie podobají klasickým farnostem. Tak je tomu např. v Chicagu nebo v Torontu.

Kromě pastoračních aspektů jednotlivých misií se hovořilo o jejich hospodaření a finančním zajištění. Zatímco v Německu a Švýcarsku jsou misie zajištěny z místních diecézí, které dostávají peníze z církevní daně, kterou povinně odvádí ze mzdy každý člen církve (je to 0,5 - 1% z hrubého příjmu), jinde ve světě musejí být misie hospodářsky soběstačné a o všechno se postarat samy. Vedle duchovní správy všechny misie plní také úlohu kulturních center, kde se udržuje český jazyk, národní tradice a zvyky, pořádají zábavy, přednášky, půjčují se české knihy a filmy, organizují se školní kurzy pro děti i dospělé. Hovořilo se též o tom, že misie by potřebovaly nové kněze. Některá místa jsou dnes neobsazená, například Montreál v Kanadě nebo celá Austrálie, kde nyní není žádný český kněz. Biskupové z českých zemí se již zdráhají misionáře do světa posílat, naopak naše stará vlast se stává misijním prostředím, kde působí již mnoho desítek kněží z Polska. Nakonec se hovořilo o perspektivě jednotlivých českých misií. Někde krajanů rychle ubývá a zde asi misie budou končit, jinde je zase patrný vzrůst a zde mají misie další perspektivu. Jistě trvalým místem, pravým poutním Velehradem zůstane dům v Římě. Byl vybudován z odkazu kardinála Berana a v současné době, jak informoval nový ředitel, má projít generální rekonstrukcí, aby poskytoval kvalitní ubytování nejméně padesáti poutníkům. Opravy a přestavba areálu jsou rozplánované na několik roků a rozpočet se odhaduje asi na 2 miliony EUR.

Zatímco misionáři z Evropy, kteří v Kanadě strávili více než dva týdny, se již ve středu večer vydali na cestu domů, zbývající skupina pokračovala v dalším programu. Především jsme navštívili Mons. Šacha, který tráví požehnaný podzim svého života v domově sv.Alžběty v Hamiltonu. Ač již tělesně sláb, těší se stále dobré mysli, účastní se bohoslužeb, koná modlitby a je plný optimismu. Pozdravuje všechny přátele a známé a všem žehná.

Na závěr našeho setkání jsme se vypravili na pouť ke kanadským mučedníkům do Midlandu. Francouzští misionáři zde v 17.století zasévali první semínka evangelia mezi domorodými indiány. Kromě víry je učili i nové kultuře, novým zemědělským a řemeslným technologiím a to často za velkých obětí. Osm z oněch prvních průkopníků zde ukončilo život mučednickou smrtí. Z jejich krve však povstalo semeno nových křesťanů a víra zde má dodnes hluboké kořeny.

S požehnáním otce biskupa Esterky se nakonec poslední misionáři rozjeli domů. Fr. Kocurek ještě přes Washington, DC, kde v neděli 30.září sloužil v České národní kapli Panny Marie Svatohostýnské v bazilice Neposkvrněného početí Panny Marie slavnostní mši ke cti sv. Václava.

Milí věřící a členové českých misií i menších krajanských komunit po celém světě, pamatujte ve svých modlitbách také na české misie a jejich misionáře, aby vám daleko od domova i nadále mohlo být Boží slovo zvěstováno v rodné řeči a společně jsme uchovávali dědictví našich otců.

Mons. Dušan Hladík

Sokółka - polské Lanciano

V říjnu 2008 došlo ve farním kostele sv. Antonína Paduánského v Sokólce (nedaleko Bialystoku) k zvláštní události. Konsekrovaná hostie se proměnila na tkáň z lidského srdce, které vykazuje stav utrpení a agónie.

Proměněná Hostie

V neděli 12. října 2008 v uvedeném farním kostele celebroval P. Filip Zdrodowski mši svatou. Při rozdělování svatého přijímání pomáhal také P. Jakub Ingielewicz, kterému jedna z Hostií nepozorovaně upadla na stupeň oltáře. Všimla si toho jedna žena a upozornila kněze, který Hostii ihned zvedl, ale protože si všiml, že je ušpiněná, vložil ji do nádobky na umývání prstů vedle svatostánku.

Po skončení mše svaté řádová sestra Julie Dubowska přenesla nádobku do sakristie a přelila obsah do jiné nádobky, kterou uzavřela do sejfu. Klíče od sejfu měla jen ona a farář P. Stanislaw Gniedziejko. Sestra Julie, která je členkou Řádu služebnic Eucharistie, jehož zvláštním charismatem je šíření úcty k Nejsvětější svátosti, se s podobným případem setkala poprvé. Každý den se dívala na nádobku, zda se Hostie již ve vodě rozpustila, aby pak obsah nádobky vylila do sakrária za hlavním oltářem. Dne 19. října kolem 8. hodiny ráno opět otevřela sejf a pocítila vůni chleba. Domnívala se, že Hostie se již rozplynula a že ji bude moci vylít do sakrária. Když však vyňala nádobku, spatřila uprostřed bílé Hostie zakrvácený fragment svalu o velikosti 1,5x1 cm. Jak později potvrdila vědecká expertiza, jednalo se o část živého srdečního svalu, který je ve stavu agónie. Sestra později přiznala, že si připadala jako Mojžíš před hořícím keřem.

Jejího strnulého postoje a úžasu si všiml P. Filip Zdrodowski. Zeptal se, co se stalo, a sestra mu vysvětlila, co nalezla. Postavila nádobku na stůl, aby se přítomní mohli na neobvyklý jev podívat. Všichni věděli, že to byla konsekrovaná Hostie, ve které je přítomen Ježíš Kristus. Kladli si proto otázku, zda tento jev je přirozený proces, nebo se

Fragment Hostie a srdečního svalu jsou dnes spolu s korporálem uchovávány v relikviáři.

jedná o znamení, kterým chce přítomný Kristus zjevit něco důležitého. Farář uznal, že tento případ není možno bagatelizovat, a ihned uvědomil arcibiskupa Mons. Eduarda Ozorowského. Arcibiskup zakrátko přijel do Sokółki a nařídil, aby Hostii zabezpečili a pozorovali, co se s ní bude dále dít.

Dne 29. října byla nádobka přenesena do svatostánku kaple Božího Milosrdenství ve farní budově a další den farář vyňal Hostii z vody a umístil ji na korporál, vložil do pyxidy a uložil ve svatostánku. Hostie v krátkém čase vyschla, červená substance se spojila s korporálem a v tomto stavu trvá dodnes. Tři roky byla přechovávána v kapli na faře. Dne 2. října 2011 byla přenesena do kostela a vystavena k celodenní adoraci v kapli Panny Marie Růžencové.

Expertizy dvou vědců

Dne 5. ledna 2009 požádala arcibiskupská kurie v Bialystoku prof. Marii Sobaniec - Łotowskou a prof. Stanisława Sulkowského z lékařské fakulty v Bialystoku o vědeckou expertizu Hostie uložené ve farním kostele sv. Antonína v Sokólce. Oba vědci jsou vynikající odborníci, známí i v zahraničí. Zabývají se již 30 let histopatologickou diagnostikou a pracují také v oddělení lékařské patomorfologie.

Dne 7. ledna 2009 se prof. Maria Sobaniec - Łotowská dostavila do Sokółky a v přítomnosti zvláštní komise odebrala malý vzorek určený k výzkumu. Profesorka prohlásila: „Ve chvíli odběru vzorku nebylo jasné, o jaký materiál se jedná. Měl červeno - hnědou barvu a byl pevně spojen se zbytkem fragmentu Nejsvětější svátosti."

Histopatologické hodnocení materiálu provedli nezávisle na sobě prof. Łotowská a prof. Sulkowski. Byly pořízeny podrobné popisy a fotografie. Vědci použili jak optické, tak transmisní elektronové mikroskopy. Výsledky nezávislých expertíz jsou mezi sebou shodné a vyvolaly u vědců velký úžas. Potvrdilo se, že fragment konsekrované Hostie se zcela nepochybně změnil na svalovou tkáň lidského srdce, které je živé, velice trpí a je ve stavu agónie těsně před zástavou.

Prof. Sobaniec - Łotowská podává vysvětlení: „I v tak malém kousku materiálu jsme zjistili přítomnost mnoha charakteristických znaků srdeční tkáně. Jedním z těchto znaků je projev segmentace, tj. poškození svalových srdečních vláken v místech okrajů, a přítomnost fragmentace. Tato poškození jsou patrná jedině na tkáních neodumřelých a vykazujících rychlé předsmrtné křeče v agónii. Dalším závažným důkazem, že se jedná o tkáň z lidského srdce, je centrální uložení buněčných jader v pozorovaných vláknech. Je zde možno pozorovat křečové uzly. Elektronový mikroskop ukazuje také svazky jemných mikrofibril."

V hodnocení materiálu, které bylo zasláno arcidiecézi, vědci uvedli: „Předložený materiál vykazuje vlastnosti srdeční svalové tkáně anebo ze všech živých organismů ji nejvíce připomíná."

Profesor Sulkowski zdůrazňuje, že „materiál Hostie se po vložení do vody rychle rozpouští. Ale svatá Hostie ze

Prof. Stanislaw Sulkowski

Fragment Hostie a srdeční tkáně

Prof. Maria Sobaniec - Łotowská

Sokółki nepodlehla rozkladu z příčin, pro které věda nemá vysvětlení. To nejvíce udivující je však skutečnost, že střední část Hostie se změnila v tkáň srdečního svalu a tvoří neoddělitelnou strukturu se zbývající částí Hostie."

Mikroskopické snímky jsou vědeckým důkazem, že nikdo z lidí by nebyl schopen takto sloučit dvě rozdílné substance: svalovou tkáň a chléb. Nejsou toho schopni ani vědci vybavení nejmodernější technikou. Fragmenty hostie jsou zcela spojeny s lidskou tkání a navzájem se prostupují. To vylučuje jakékoliv lidské zásahy.

Profesorka M. Sobaniec - Łotowská zdůrazňuje skutečnost, že neobvyklé tajemné pronikání materiálu bílé Hostie a svalové tkáně, které prokazují optické i elektronové mikroskopy, vylučují jakoukoliv lidskou ingerenci. Hostie byla dlouhou dobu ve vodě a pak byla položena na korporál. Neprojevily se však na ní změny, které by pobyt ve vodě měl na Hostii způsobit. Vědci nejsou schopni tento fakt vysvětlit. „Byl to nesporně nejzávažnější jev, jaký jsem ve svém životě zkoumala. Výsledky jsou pro mě šokující, protože ukazují absolutně nevysvětlitelné fenomény."

Každý nezaujatý a logicky myslící člověk musí dospět k závěru, že jde o nadpřirozený jev, kdy se Hostie změnila na lidskou tkáň.

Pokusy o zpochybňování faktů

Liberální a levicové kruhy se pokoušely zpochybnit vědecké výsledky zkoumání Hostie ze Sokólki. Média se odvolávala na komentáře pseudoexpertů, kteří neměli žádné kompetentní podklady k tomu, aby mohli o této záležitosti vypovídat. Jeden z nich tvrdil, že se jedná o čistou biologii. Druhý tvrdil, že se jedná o bakterie Serratia marcescens, které Hostii zabarvily. Dovolil si to tvrdit, ačkoliv Hostii sám vůbec neviděl, tím méně zkoumal. Prof. Sobaniec - Lotowská odpovídá, že není známá žádná nauka o bakteriích, které by vytvářely strukturu živých tkání, tím méně tkáně lidského srdce, jakou vědci v Hostii evidentně zjistili. Objevily se také jiné absurdní námitky. Jedna skupina racionalistů podala žalobu, že byl spáchán zločin, protože vzorek obsahuje tkáň umírajícího člověka. Prokuratura začala vyšetřování, ale záhy případ odložila jakožto neopodstatněný.

Oba vědci se neřídili svou vírou, ale prováděli výzkum podle přísné vědecké metodologie. 4. listopadu 2009 prof. Sulkowski a prof. Sobaniec - Łotowská vydali prohlášení, které znovu potvrzuje výsledky bádání, a vyslovují hluboké pobouření nad pokusy ovlivňovat veřejné mínění hypotetickými pseudovědeckými výmysly, zvláště osobami, které nemají potřebnou kvalifikaci a nedisponují nezbytnou výzkumnou technikou.

Proměna konsekrované Hostie ve sval lidského srdce je znamením, které nás vyzývá k obrácení a k vědomí, že při každé mši svaté se zpřítomňuje umučení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista, který je přítomen v konsekrované Hostii se svým božstvím i lidstvím, aby byl pro nás „lékem proti smrti".

Zázračné události

V kostele sv. Antonína k Sokółce je nyní celodenní výstav Nejsvětější svátosti spolu s Hostií zázračně proměněnou na srdeční tkáň. V archivu farnosti přibývají doklady o zázračných událostech, které se staly po modlitbách a mších svatých slavených na úmysl prosebníků.

Do Sokółki přicestovala až ze Švédska jedna žena, která velmi trpěla v důsledku pokročilého nádoru. Při modlitbě před Nejsvětější svátostí svěřila Pánu všechnu svou bolest, obavy i strachy. Ve svátosti pokání se zcela ponořila do oceánu Božího Milosrdenství. Požádala o slavení mše svaté. Během několika dní bolest nejdříve ustoupila a nakonec lékařské vyšetření potvrdilo úplné uzdravení.

Malý chlapec Jakub Rapier trpěl tzv. Aspergerovým syndromem. Jeho babička dala sloužit v kostele sv. Antonína mši svatou za jeho uzdravení 29. července 2011. Brzy nato rodiče zjistili, že u Jakuba se zcela vytratily příznaky choroby. Lékařské vyšetření nakonec potvrdilo úplné uzdravení dítěte. Pro rodiče i chlapce bylo zřejmé, že se jedná o milost uzdravení z moci Eucharistie.

V srpnu 2011 nedaleko Sokółki byl vážně zraněn Jakub Dębko, kterého zachytil lis na lisování odpadů. Lékaři mu nedávali nejmenší naději na uzdravení P. Stanislav Gniedziejko povzbudil rodiče k bezmezné důvěře k Ježíši Kristu. Vyzval je, aby přijali svátost pokání, zúčastnili se mše svaté a setrvali v modlitbě před Nejsvětější svátostí. Uzdravení zraněného bylo okamžité: Dokumentace o uzdravení pacienta s těžce pohmožděnou lebkou se nachází v archivu farnosti.

Nejdůležitější jsou však četná duchovní uzdravení, radikální obrácení a náhlá překonání nejrůznějších závislostí.

P. Mieczystaw Piotrowski, TChr
Mitujcie sie 3/2012 - Překlad podle Světla

MLADÝM

UVĚDOMÍ SI MLADÁ GENERACE

Kolik . . . ?

Zamyšlení nad hrůzami, které spáchal na katolické církvi komunistický režim.

Kolik stojí jeden den ve vězení?
Kolik stojí týden ve vězení?
Kolik rok a kolik desítky let?
Kolik stojí stovky a tisíce let ve vězení?
Kolik stojí 42.763 let v komunistických vězeních. ČSR?
Tolik let tam strávili řeholníci a řeholnice
v rozmezí let 1950-1968.

Před půlnocí z 13. dubna
Byly všechny mužské kláštery přepadeny
2. 500 řeholníků bylo násilně odvezeno
ozbrojenými estébáky, esenbáky
a komunistickými milicionáři
a zároveň všechen jejich majetek byl zabaven.
Zůstalo jim jen to, co měli na sobě.

Na svátek Povýšení sv. Kříže, 14. září 1950
bylo podobně likvidováno na 10.000 řeholních sester.

Když během Pražského jara v roce 1968
představení jednali s Dubčekovou vládou
o obnovení řeholního života v komunitách,
naráželi na rozpaky až odpor.
Tehdy vznikl nápad spočítat, kolik let strávili řeholníci a
řeholnice v komunistických vězeních ČSR.
Ačkoliv již téměř třetina z nich v údobí 1950 - 1968 zemřela,
zbývající dvě třetiny t.j. asi 8.200 řeholníků a řeholnic
strávilo ve vězení oněch 42.763 let.
Kolik to stojí? Dá se to vůbec vyčíslit?

A to byla pouze malá část katolické církve v ČSR.

Kolik stojí život 32 letého kněze **Jana Buly?**
Popraven ve jménu ČSR v Jihlavě 20.května. 1952.
Kolik stojí život 39 letého kněze **Václava Drboly?**
Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.
Kolik stojí život 40 letého kněze **Františka Pařila?**
Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.
Kolik stojí život 38 letého sedláka **Františka Kopuletého?**
Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.
Kolik stojí život 50 letého sedláka **Jaroslava Melkuse?**
Popraven ve jménu ČSR 28. 3. 1953.
Kolik stojí život 20 letého **Drahoslava Němce?**
Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.
Kolik stojí život 57 letého **Antonína Plichty?**
Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.
Kolik stojí život 22 letého **Antonína Plichty?**
Popraven ve jménu ČSR 3. července 1951.
Kolik stojí život 22 letého **Stanislava Plichty?**
Popraven ve jménu ČSR 23. května 1953.
Kolik stojí život 46 letého **Gustava Smetany?**
Popraven ve jménu ČSR 28. března 1952.
Kolik stojí život 34 letého **Antonína Škrdly?**
Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

V rámci této akce StB „Babice" bylo po loutkovém procesu
jako v březnovém procesu s deseti opaty a provinciály,
kdy ÚVKSČ předem stanovil výši trestů,
tak i zde se nerozhodovalo o trestech při procesu,
to vše už bylo předem rozhodnuto na sekretariátech KSČ -
následujícího roku odsouzeno více než sto osob -
z toho **11 k trestu smrti; čtyři další zemřeli ve vězení.**
V rámci této akce StB byli občané odsouzení
na více než 1375 let těžkého žaláře,
kromě toho byly postiženy rodiny odsouzených
zabavením všeho majetku a vystěhováním
A to je pouze část všeho utrpení katolíků…

Co všechno je zapsáno anděly v Knize života
z ostatních českých a moravských diecézí?

P. Jan Bula byl v roce 1990 plně rehabilitován,
opět ve jménu ČSR
Naprosto nevinen, ale přesto popraven ve jménu ČSR.
V březnu 2004 brněnský biskup Vojtěch Cikrle zahájil
proces blahořečení Božího služebníka Jana Buly.

Ti všichni dojdou spravedlnosti,
a budou oslaveni až před Božím soudem.
A my to jednou uvidíme.

P. Josef Koláček SJ
Dlouholetý vedoucí
České sekce Vatikánského rozhlasu

Za Rudou Boleslavem

Smuteční projev Václava Zolmana při posledním rozloučení 13.srpna 2012

Dear members of the Boleslav family, dear friends.

I would like to say a few words on behalf of the Alliance of Czechoslovak Exiles in Chicago of which Rudolf was one of the founding members, at one point its secretary, and a long time supporter. Since most of you understand Czech, I will say it in his native Czech language.

Milá paní Andělo, vážená pozůstalá rodino, vážení přátelé!

Sešli jsme se dnes zde abychom vzdali poslední poctu panu Rudolfu Boleslavovi, který byl mezi námi prostě znám jako Ruda Boleslav. Jinak mu nikdo ani neřekl. Byl jedním z posledních mohykánů Československého exilu z 48. roku zde v Chicagské oblasti.

Narodil se 29. března 1924 v Křižanovicích na Moravě jako druhorozený syn místního řídícího učitele a jeho manželky Anny rozené Šedové, dcery velkoobchodníka a pekaře. Studoval na reálném gymnáziu v Brně a po maturitě na Vysoké škole zemědělské rovněž v Brně. Po komunistickém puči v únoru 1948 ho komunisté z vysoké školy vyloučili. Svůj zasloužený titul inženýra dostal až po více než padesáti letech po převratu v Československu, který se odehrál koncem roku 1989.

V dubnu 1948 odchází Ruda z politických důvodů do exilu. V západním Německu se ihned zapojil do protikomunistické činnosti a vstoupil do rozvědky výzvědné služby, kterou vedl jeho strýc generál Alois Šeda. Rozvědka pracovala ve prospěch americké výzvědné služby. Během této činnosti prokázal Ruda neobyčejnou dávku odvahy a nebojácnosti. Několikrát přechází hranice zpět do Československa, plní různé úkoly a převádí osoby do západního Německa.

V roce 1950 emigruje do USA po tom, co mu bylo za odměnu uděleno stipendium na Oregonské státní univerzitě Corvallis, kde Ruda dokončil své univerzitní vzdělání v oboru potravinářsví. Po ukončení studií pracoval 30 let u firmy Continental Can až do zasloužené penze. Po odchodu do důchodu postavil tři domy s nájemními byty a až do své smrti se o ně spolu s manželkou starali.

V roce 1955 se Ruda oženil a s manželkou Andělou vychovali dva syny Rudolfa a George. Ruda měl v životě štěstí. Měl hodnou manželku Andělu, která mu byla opravdu tím "strážným andělem" po celý život. Dočkal se i dvou vnuků, na které byl velice hrdý. Ruda byl po celý svůj život příkladným křesťanem, manželem a čestným člověkem, na kterého se kdokoliv z nás mohl spolehnout. Byl bodrým moravákem tělem i duší. Rád zpíval a poslouchal moravské písničky. Starší lidé si ještě pamatují jak na koni vedl průvody k oslavám Moravského dne v Chicagu.

Ruda byl neúprosným odpůrcem komunistické diktatury. A tak i on byl jedním z těch, kteří nejen slovy, ale i svými skutky přispěli ke konečnému pádu komunismu v Československu. Za to vše mu patří vřelý dík. Budiž čest jeho světlé památce!

Za Sdružení československých exulantů v Chicagu i jménem svým bych chtěl vyjádřit hlubokou soustrast pozůstalé paní Anděle a celé její rodině.

Zde stál a bude zase stát

Tato slova jsou napsána na dlažbě Staroměstského náměstí v Praze v místě, kde stával Mariánský sloup. Byl zbořen 3.listopadu 1918. Jak pokračuje dílo obnovy píše akademický sochař Jan Bradna z Prahy.

Praha, 5. června 2012

Vážený pane Vostřez,

dovolte, abych Vás opět po delší době pozdravil a informoval o vývoji naší práce pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. Děkujeme také za Vaše dopisy. Již dva roky nejsem předsedou Společnosti. Byl jsem dosti nemocen se srdcem a nemohl jsem vše zvládnout. Navrhl jsem za sebe pana Václava Dajbycha, který se dříve staral o finanční záležitosti Společnosti. Domníval jsem se, že Vám psal, ale asi tomu tak nebylo. Mé zdraví se zlepšilo a tak mohu vše napravit. Chci Vám hlavně oznámit radostnou zprávu, které stále nemůžeme uvěřit. Od roku 2010 má Praha nového primátora, doc. MUDr. Bohuslava Svobodu z ODS. S obtížemi, ale jistě prosadil nový slušný směr na pražském magistrátě. Již několik let při magistrátu působí komise historiků a dalších odborníků, pověřená průzkumem historie i další problematiky Staroměstského náměstí. Má též navrhnout vizi jeho dalšího vývoje. Tato komise byla seznámena s prací naší Společnosti a dospěla k názoru, že práce provedené na rekonstrukci sochy Panny Marie i architektury jsou provedeny dobře a lze je na Staroměstské náměstí osadit. Komise též souhlasí s obnovou mariánského sloupu, protože ten byl nedílnou kompoziční součástí náměstí. O tomto závěru byl informován primátor a prohlásil, že s návrhem souhlasí a má přání, aby sloup byl postaven v nejbližší době ještě za jeho působení na pražské radnici. Tyto zprávy byly zveřejněny nedávno v tisku i v televizi. Oficiální povolení ještě nebylo vydáno. Ale i tak byly zprávy pro nás radostným překvapením a děkujeme Bohu a Panně Marii, že jsme se tohoto rozhodnutí dočkali. I když je vykonáno mnoho práce, mnoho další práce zbývá dodělat. Zatím jen předpokládaný termín dokončení je 3. listopad 2013.

Píši tento dopis, abych Vám sdělil dobré zprávy, ale také Vás včas informoval o termínu dokončení. Zde Vám a všem dalším našim milým krajanům chci jménem Společnosti poděkovat za Vaši podporu finanční i morální. Nezapomenu na jeden Váš výrok. U rozpracované sochy Panny Marie v ateliéru Petra Váni jste řekl: „Po roce 1989 začalo mnoho aktivit, které také brzy skončily. Vy pořád pokračujete a dobře!“ byla to velká slova povzbuzení, která i zavazovala. Na obnovu jste přispěli i velkou finanční částkou a stále nás povzbuzovali. Za to Vám Pán Bůh zaplať. O celém vývoji dokončování Vás budeme informovat. Předpokládáme, že kdo bude moci, na slavnost do Prahy přijede. Srdečně Vás, Vaši rodinu i všechny další krajany zdravíme a děkujeme.

V úctě za Společnost

Jan Bradna

Naše cesta do Indie (10)

Kousnutí kobry vyléčí šaman

Na návštěvnících pojízdné ambulance se odrážejí hlavní problémy celé vesnice - chudoba a nevzdělanost. Lidé zde často neznají ani základní hygienické návyky, které by je před spoustou nemocí ochránily. Chudoba se zase projevuje v jednotvárném jídelníčku vesničanů; trpí nedostatkem bílkovin a vitamínů.

Snažíme se proto s pojízdnou ambulancí také šířit zdravotnickou gramotnost. Lidé zde věří spoustě pověr, které se předávají z generace na generaci. „Můj bratranec umřel na kousnutí kobrou," řekla nám jednou sedmačka Sunitha. Had jej kousl, když si chlapec hrál s míčem. Jeho rodiče prý zavolali místního zaříkávače hadů - tedy muže, který má údajně kouzelné schopnosti. Tento snake charmer předvedl několik kousků, ale klukovi nepomohl. Ptali jsme se Sunithy, proč rodiče nevzali chlapce k lékaři. „To je daleko, až v Deodurze," odpověděla sedmačka. Kdyby se je pokusila k cestě do města přesvědčit, nikdo by ji neposlouchal a dostala by výprask. „Vesničané v takových případech jedí kůru nějakého stromu nebo pijí vodu z posvátného pramene," stěžoval si doktor Patil. „Místo toho, aby přišli k nám do nemocnice, kde by dostali protihadí sérum."

Druhačku Madevi jednou zkoušeli vesničané léčit od horečky, kterou považovali za zlého ducha. Okolo paže jí omotali prut, který poté zapálili. Madevi má dodnes na paži jizvu od popálenin.

Nejhorší situace je údajně právě na vesnicích mezi příslušníky kmenů. Vláda se snaží lidi motivovat k větší spolupráci s lékaři. „Když se žena z kmene Lambani rozhodne porodit své dítě u nás v nemocnici, a ne doma, dostane příspěvek tisíc rupií a balík s oblečením pro miminko."

Za běžné ambulantní ošetření se v Deodurze platí deset rupií, za přijetí do nemocnice třicet. Tyto částky by nebyly pro místní obyvatele nijak děsivé. Rodina pacienta však musí uhradit veškeré léky a postarat se pacientovi o jídlo. Pokud nemocný potřebuje urgentní operaci, může to být kvůli čekacím dobám a nízké úrovni péče ve státních nemocnicích problém. V soukromých zařízeních sice člověka zoperují bez problémů, cena operace se ale pohybuje v desítkách tisíc rupií, což je pro běžnou rodinu nedosažitelné. Zdravotní pojištění zde má minimum lidí. Další problém je v dostupnosti nemocnic - jsou sice ve všech větších městech, ale dostat se tam je pro vesničany často složité. Jediné spojení se světem zajišťuje prašná hrbolatá polňačka, po které do vesnice jednou či dvakrát za den zajíždí autobus.

Někdy je s vesničany v ambulanci docela zábava. Když jedna paní viděla, jak velkou zásobu tabletek sestra má, znelíbily se jí její předepsané bílé, a začala se dožadovat i čer-

Přímo naproti nemocnice v Deodurze se nachází laboratoř. Sídlí zde doktor, provádějí se zde vyšetření krve a pořizují rentgenové snímky. Ležící pán vlevo dostává infuzi přímo na ulici.

vených, které se jí zdály být lepší. Jiné paní zase zachutna léčivý sirup, a tak si pro něj chodí při každé naší návštěvě, když už jej nepotřebuje. Nejlepší ale byla stařenka, kter nám místo poděkování začala vyhrožovat: „Jestli ty prášk nezaberou, přijdu a zbiju vás!"

Kde se stala chyba

Vesničané žijí hluboko pod hranicí chudoby, často v hlad a nuzných podmínkách. Za spoustu problémů však může je jich zvláštní mentalita. „Jsou naprosto nezodpovědní, vůbe se nestarají o důsledky svého jednání," zlobí se občas ote Jolly. Otcové mají s rodiči dětí z internátu kříž. Vesničané s starají jen o dnešek, co bude zítra, je nezajímá. Jsou schopn utratit těžce naspořené peníze za úplné zbytečnosti - spoust z nich má lepší mobilní telefon než my dva, přitom nemaj ani dostatek rýže k jídlu. Asi nejšílenější je to se svatbami často se kvůli jednodenní akci zadluží na celý život. Ničír se nestresují, nic je netrápí a všechno počká na později. Ne uklidí si před domem, neopraví si rozbitou střechu - míst toho dokážou prosedět celé dopoledne na návsi a klábosit Občas nás to dost štve. Většinou si ale po chvíli uvědomíme že je nám jich právě kvůli tomu vlastně líto.

Stále více je nám jasné, že jestli má šanci situaci těchto lic něco změnit, tak je to jedině vzdělání. Otcové Salesiáni si al nedělají iluze, že by to šlo hned. „Bude trvat možná dv generace, než se vesnice změní," odhadl otec Jolly. Tak vidíme, že šanci na úspěch má pouze instituce vedená lidm kteří opravdu chtějí pomoci. I ve vesnicích existují školy mají však zoufale špatnou úroveň. Stát se sice snaží vzdělár podporovat, všemu však vládne korupce - spousta peněz j rozkradena.

Nejšťastnější děti

Na internátě mají děti relativně luxus, hlavně kvůli dostatku pořádného jídla. I tak ale žijí velmi skromně - otcové se snaží šetřit, kde se dá. Děti spávají na zemi na dece, do druhé deky se zamotají i s hlavou. Vedle svého místa mají všichni kufr - plechovou bednu, do které se musí vejít všechny osobní věci. Dají se v nich najít úplné poklady - lesklé obaly od čokolád, plastové ozdoby nebo třeba hrst drobků ušetřených od snídaně.

Oblečení si pere každý sám, a to včetně těch nejmenších capartů. Někteří mají jen dvoje oblečení, a pokud se jim jedno roztrhá nebo ušpiní, musí si půjčit od kamarádů. Všimli jsme si u dětí jedné krásné vlastnosti - mají sice málo, ale i o to málo se umí rozdělit.

Hlavně je ale na dětech poznat, jak obrovský vliv na ně vzdělání má. Když pak někdy vidíme děti z naší školy vedle jiných vesničanů, říkáme si, že zde vlastně Salesiáni dělají zázraky. Mezi dětmi z našeho internátu a jejich rodiči je generační rozdíl několika staletí.

Návrat domů

V Indii jsme si ještě více uvědomili cenu času a neopakovatelnost příležitosti. Doma má člověk tendenci odkládat věci na později. Zde jsme pouze na rok. Co neuděláme nyní, neuděláme už nikdy. Během posledních měsíců v Indii jsme se tak snažili dohnat, co jsme dosud nestihli. Maruška začala holky učit šít na šicím stroji, nachystali jsme pro děti hru „Chcete být kokinářem" (vítěz Jesuradž si odnesl neuvěřitelných třináct bonbónů), nahráli jsme si naše oblíbené kannadské písničky a Maruška si od kuchařek opsala několik receptů, aby mě i doma mohla krmit indickými pálivými jídly.

Ani po tolika měsících nás ale Indie nepřestala fascinovat - pozitivně i negativně. Téměř vše zde funguje odlišně - jídlo, oblékání, bydlení, uklízení, nakupování, cestování, styl práce, výchova dětí, komunikace... Snad jediná shodná věc je to, že se i Indové ráno probudí a jdou večer spát. Vše ostatní je jinak.

Děti sedávají u jídla v několika skupinách v kroužku. Jí se rukama, jak je v Indii obvyklé.

Náboženství v Indii je zcela samozřejmou součástí života. Lidé se modlí se zavřenýma očima, aby je nic nerušilo, modlitby se recitují nahlas a zřetelně.

Policisté hlídají kostely

Život běžných lidí zcela prostupuje víra. 82 procent Indů jsou hinduisté, zhruba 12 procent se hlásí k islámu a necelá 3 procenta jsou křesťané. Zbytek tvoří buddhisté, sikhové, zoroastrijci a ostatní. V Indii se téměř nevyskytují ateisté; pro místní je takový postoj nepochopitelný. Turistům se často doporučuje, aby o sobě raději říkali, že k nějakému náboženství patří. „Jak je to možné, že ti lidé v nic nevěří?" nechápali kluci, když jsem jim popisoval náboženskou skladbu v Česku. Divili se, že u nás nemáme žádné hinduisty.

Je obdivuhodné, že zde příslušníci všech náboženství žijí v relativním klidu. Úplná idyla to ale není. Působí zde hnutí hindutva, které se snaží z Indie udělat výhradně hinduistický stát. Teroristé před pár roky vypálili několik kostelů ve východní Indii, nepokoje se občas objeví i v jiných oblastech, mimo jiné i v našem státě Karnátaka. Od oněch útoků policisté hlídají všechny kostely a mešity. I do našeho střediska přijde jednou za noc policista, projde areál, zasvítí baterkou na kapli a zapíská na píšťalku. Na noc otcové vypouštějí dva hlídací psy, ale ani ne tak kvůli teroristům, jako kvůli prasatům. Před časem se několik pouličních čuníků nastěhovalo do školního pole a zničilo úrodu za spoustu tisíc.

Strana BJP, která je v Karnátace u vlády, staví svoji politiku právě na výrazné podpoře hinduistické většiny na úkor ostatních náboženství. „Stát nás v ničem nepodpoří," stěžují si občas otcové. „I v Deodurze na policejní stanici nám někdy dělají veliké problémy, mnohem větší než hinduistům."

Běžní obyvatelé spolu žijí v poklidu a normálně se mezi sebou přátelí a baví. Problémy způsobují fanatici. „Nejvyhraněnější a nejoddanější své víře jsou muslimové," řekl nám Jolly. I zde se lidé bojí muslimského terorismu. Určité napětí mezi náboženstvími se tak dá vycítit.

Řidič autobusu si dal pro jistotu na okno svého autobusu obrázky všech tří náboženství – křesťanského Ježíše, hinduistickou bohyni Saraswati a obrázek muslimské Mekky.

Alláh, Ježíš a Šivu

Do naší školy chodí příslušníci všech náboženství - hinduisté, muslimové i křesťané, to samé platí pro učitele. Třeba matematikářka Shabana chodí do školy zahalená do černé burky. Před první hodinou ji sundá, učí jen v sárí, na konci dne ji zase oblékne a jde domů. Některé děti chodí do školy s nakreslenými třemi bílými proužky na čele - prý také z náboženských důvodů.

Při ranním nástupu se děti společně modlí. Neoslovují při tom žádného konkrétního boha, jen prosí o celodenní ochranu. Modlitbu zakončí otčenáš. „Ta modlitba nikomu nevadí, protože se v ní vzývá náš nebeský otec, nikoli křesťanský Bůh," řekl nám ředitel školy otec K. C. Mathew.

Na internátě mají převahu křesťané, jen zhruba pětina dětí jsou hinduisté. Muslimové zde nejsou žádní. Život na internátě se řídí křesťanskými pravidly, a to by muslimům nevyhovovalo. Hinduistům to prý nevadí, prostě jen považují Ježíše Krista, Pannu Marii a křesťanské svaté za další z tisíců jejich bohů. Na nedělní mše na internátě ostatně dochází i několik hinduistů z Deodurgy.

Náboženství je zde něco jako životní styl nebo sociální status, který se týká celé rodiny. Pokud někdy dochází ke konverzi, změní obvykle víru celá rodina zároveň. Samotný jedinec s tím může mít v komunitě velké problémy.

I v příštím životě tě budu mít rád

Hinduisté věří v univerzální, všeprostupující princip Bráhman, který se viditelně projevuje v podobě tisíců bohů. Mezi nimi jsou tři nejdůležitější - Bráhma, Višnu a Šiva. Naučit se v početném indickém panteonu orientovat je práce na celý život.

Pro hinduisty jsou posvátná i některá zvířata - opice, kobry, a především krávy. Krávy tisíce let pomáhají s obděláváním půdy, a tak se těší velké vážnosti. Lidé si je zdobí pentlemi a barvami a nejedí jejich maso. Někdy údajně vyženou stárnoucí krávu pryč z domu, aby náhodou její smrt nepřinesla smůlu.

V každé vesnici v Indii narazíte na hinduistický chrám. Obvykle je to otevřený kamenný domek, v jehož středu se nachází soška nebo obraz některého z bohů. Věřící přicházejí, pokloní se, někdy se sošky dotknou nebo zde i zapálí svíčku či i vonnou tyčinku. U vstupu do některých chrámů visí malé zvony, na který příchozí zvoní. I doma mívají lidé malý oltářík - obrázky či sošky několika bohů ozdobené různými dekoracemi. Podobné oltáříky doma mívají i křesťané, jenom se ve středu nachází kříž nebo obrázek Ježíše Krista a Panny Marie.

Hinduisté nevěří v nebe, ale v posmrtné převtělování. Každý člověk má na světě své místo a svou roli. Pokud ji v životě svědomitě plní, narodí se příště na lepší pozici.

Deváťák Sunil psal jednou dopis do smrti na tebe budu pamatovat, bývalé oblíbené dobrovolnici: „Thereso, nikdy na tebe nezapomenu. A jestli umřu, budu na tebe pamatovat i v příštím zrození."

V Indii je posvátná kráva. Lidé přicházející do chrámu udělají před vstupem typické gesto – nejprve se dotknou krávy a poté svého hrudníku.

Zbožná diskotéka

I křesťanská víra je ovlivněna indickou kulturou. Místní lidé kladou při modlitbě velký důraz na formu. Děti stojí zpříma modlitby říkají se zavřenýma očima a nahlas, někdy až skoro křičí. Když odcházíme z kaple, obíhají některé děti jednu sochu po druhé, dotýkají se jich a před každou z nich se kla nějí, úplně v hinduistickém stylu. Celkově máme dojem, že je zde křesťanství více hmatatelné, a méně vnitřní, duchovní.

Čeho jsme se na začátku našeho pobytu skoro lekli, byl hu dební doprovod při mších. Bratr na klávesách nastaví nějaký diskotékový doprovod, takže se pak při písničkách kapl otřásá v základech. Někdy nechá po celou písničku hrát jenom

Nedělní mše ve školní kapli. – Děti si v neděli na mši svatou berou své nejlepší šaty. Ženy sárí, holky čuridar a kluci nejhezčí košili a kalhoty.

jeden jediný dunivý akord. Taková mše nám potom připadá spíše jako techno party; příliš se v takovém duc duc prostředí nedovedeme na modlitbu soustředit. Pokud však děti zpívají bez kláves, jsou jejich písničky nádherné. Kannadština je zvučná a melodie v sobě často skrývají určitý indický náboj.

Umýt se od nečistého pohledu

S náboženstvím úzce souvisí kastovní systém. Ten byl zakázán zákonem už před šedesáti lety, ale v praxi ovlivňuje společnost doposud. Dnes se lidé v Indii v podstatě dělí jen na dvě skupiny - příslušníky nízkých kast, a všechny ostatní. Samotný stát vybral nejzaostalejší kasty a kmeny a dal jim zvláštní status - mají zaručený určitý počet míst ve státní správě i křesel v parlamentu. Z dětí na internátě do této skupiny patřili téměř všichni.

Vesničané ve skutečnosti rozeznávají tisíce kast a podkast, přičemž někdy jednu kastu tvoří třeba i pouze jediná rodina. „Když se zeptáte kteréhokoli vesničana, řekne vám, do které přesně náleží," řekl nám otec Jolly. Prý se ani otcové ve složitém systému neorientují.

Děti se každý den modlí růženec. Chodí u toho v řadách sem a tam. Ze začátku se nám to zdálo být velmi zvláštní, takové příliš mechanické. Děti jsou na to ale zvyklé a růženec se modlí rády.

V současnosti se kastovní systém ve vesnicích prakticky projevuje hlavně při svatbách - ženich i nevěsta by vždy měli patřit do stejné nebo blízké kasty. Ještě před pár desetiletími to však bylo mnohem intenzivnější. Otcové nám vyprávěli, že v jejich dětství býval mezi vyššími a nižšími kastami veliký odstup. „Nesměli se navzájem ani podívat do očí, natož aby se dotkli. Pokud se tak náhodou stalo, musel se příslušník vyšší kasty hned po příchodu domů celý umýt!" řekl nám otec John. Několik metrů před lidmi z vyšších kast dokonce chodívali sluhové, kteří varovali lidi z nejnižší kasty - ti, když dostali takovéto varování, se museli otočit zády k cestě, aby náhodou člověka z vyšší kasty svým pohledem neznečistili.

Don Bosco Deodurga – děti z internátu, otcové Salesiáni, řeholní sestry a my dva Maruška a Karel.

Nashledanou!

Jako by nám ani nedocházelo, že se s našimi dětmi budeme muset rozloučit. Rok utekl jako voda a náš čas zde byl u konce.

Večer před odjezdem pro nás děti nachystaly velkolepý program s divadlem a spoustou tance. My jsme pro děti na rozloučenou sehráli scénku, ve které jsme se snažili v pár minutách shrnout celý náš rok - ukazovali jsme, jaká legrace je ráno budit spící kluky, jak jsme se potýkali se zlobivci v hodinách nebo třeba jak jsme učili děti hrát na klávesy. Rozdali jsme každému fotku s krátkým vzkazem a vše zakončili slavnostní večeří.

Poslední dopoledne jsme chtěli prožít stejně jako každý jiný den. Byla neděle, a tak jsem si šel s kluky naposledy zahrát fotbal a Maruška s holkami vybíjenou. Poslední chvíle jsme se snažili nenatahovat. Potřásli jsme si s každým rukou a už ani neschovávali, že nám tečou slzy. Sedli jsme do auta, zamávali na rozloučenou a vyrazili na cestu.

Tak nashledanou, Deodurgo. Jedeme domů.

Z knihy: Sto dětí mi říká Brácho
MUDr. Marie a Ing. Karel Dvořákovi

Of Pharisees, Pots, Bronze Kettles, Liturgical Rubrics, Cups, And Cats

Several years ago, I was at a church meeting where we were discussing liturgical rubrics. There was heated discussion over a number of issues: Should the congregation be standing or kneeling during the eucharistic prayer? What is the most reverent way to receive Communion? Should laypersons be allowed to cleanse the chalice and cups after Communion?

At one point, a woman made a rather pious interjection, inviting us to ask ourselves: "What would Jesus do?" The man chairing the meeting, already drained of patience by the disagreements in the room, responded in irritation: "Jesus has nothing to do with this! We're talking about liturgical norms!" The words were barely out of his mouth when, to his credit, he realized that somehow that didn't sound right. We all realized it, too, and have reminded this good man many times of his faux pas; but, in honesty, his remark voiced the feeling of 95 percent of the room.

Allow me a second story, to illustrate the same point: I am part of a theological faculty that is helping over one hundred young men prepare for ordination and is helping several hundred lay persons deepen their spiritual lives and prepare to serve in various forms of ministry. Who could ask for a higher task? But the sacredness of the task is not always front and center. A couple of years ago, we came to an executive meeting and the two salient items on the agenda were "cups and cats": our school, not with complete unanimity, was phasing out all disposable cups. As well, we were debating as to whether to open up our campus as a certain sanctuary for feral cats. As he introduced the agenda, our dean of theology asked the question: "How did we get to this? We're a theological institute preparing people for ministry - and the big-ticket items on our agenda are 'cups and cats'?"

What these two stories have to teach us is that we struggle, still, with the same issues that beset the scribes and Pharisees in Jesus' time. And I say this sympathetically. We're human and invariably we lose perspective, just as the scribes and Pharisees did. Jesus regularly chided them for, as he put it, "abandoning the commandment of God and holding to human traditions" and consequently getting overly-focused on rituals to do with "the washing of cups, pots, and bronze kettles." We generally stand under this same indictment. We too tend to lose the center for the periphery.

What is the center? The great commandment of God, that Jesus chides the scribes and Pharisees for losing sight of, is the invitation to love God above all else and to love your neighbor as yourself. That is the one, great, central law. But in order to live that out practically, we need many ancillary laws, about everything from liturgical rubrics to cups and cats. And these laws are good, providing that they never stand alone, autonomous, not bending to the one great commandment to love God and neighbor.

In both society and in our churches, we have made many laws: civil laws, criminal laws, church laws, canon laws, liturgical laws, and all kinds of laws and guidelines inside our families and within the venues where we work. It is naive to believe, idealistically, that we can live without laws. St. Augustine once proposed that we could live without laws: "Love and do as you wish!" But, love, as he defined it in this context, meant the highest level of altruistic love. In other words, if you are already a saint you don't need laws. Sadly, our world, our churches, and we ourselves, don't measure up to that criterion. We still need laws.

But our laws, all of them, and at every level, are not meant to stand alone, to have their own autonomy. They must bend towards and give acquiescence to a center, and that center is the one great law that relativizes all others: Love God above all else and love your neighbor as yourself.

There is a principle central in all moral theology that in part encapsulates this, the principle of Epikeia (from the Greek, epieikes, meaning reasonable). Laws are meant to be reasonable and are meant to be obeyed in a way that doesn't violate rationality and common sense. Epikeia is what St. Paul had in mind when he taught that the letter of the law kills while the spirit of the law brings life. In essence, what Epikeia asks of us is that, as we apply a given law in any circumstance of our lives, we ask ourselves the question: "If the law-maker were here, given the intent of this law, what would he or she want me to do in this situation?" That would bend the law to its center, to its sacred intent, to its spirit, and ensure that all our disagreements about pots, bronze kettles, liturgical rubrics, cups, and cats would remain loyal to the question: "What would Jesus do?"

By Father Ronald Rolheiser, OMI
The Observer September 14, 2012

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 40.00 USD, Canada letecky 40.00 USD, Cizina letecky 55.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

The Golden Metropolis in the Heart of Europe

Trade Fair Palace (Veletržní palác)

Architects Oldřich Tyl and Josef Fuchs won the 1925 competition to build Prague's first trade fair center. Built between 1926 and 1928, it was designated to cater to 10,000 visitors and 4,000 exhibitors and included offices, a 600 seat cinema, a great hall even larger than the atrium, all these facilities extended across four gigantic floors. Among its first visitors was Le Corbusier who, despite some early criticism, proclaimed that the Trade Fair Palace had shown him "how to make large buildings." The edifice is functioning as Museum of Modern and Contemporary Art (Muzeum moderního a současného umění). Many foreign visitors are attracted to this remarkable art depository by its exceptional collection of iconic European artists such as Picasso, van Gogh, Cézanne and others as well as for an ecyclopedic gathering of works by modern Czech artists.

The first exhibit to take place in this ultra modern building was according to some harsh critics, "the paradoxical, backward looking" Slav Epic by Alfons Mucha. Coincidentally, this enormous work, considered by the artist himself to be his masterpiece, is currently on display here through January 2013. This mystic art noveau cycle of twenty giant paintings celebrating both familiar and obscure events of Slavic history was for several decades installed in the castle of Moravský Krumlov. The undeniable fact that Alfons Mucha donated these paintings explicitly to the city of Prague has caused a tug of war contest between the two cities, each claiming to have more suitable facilities to exhibit the giant canvases. This controversy may persevere for some time.

In the 1950's the building became the storehouse for intensely monitored western works of art, a function it retained until a 1974 fire. Years of scrutiny and procrastination finally led to its restoration and in 1997 it was opened as the home of the National Gallery's modern and contemporary art collections.

From the outside the Trade Fair Palace appears to be a typical modern building defined by skeleton construction of steel and glass. The interior nevertheless displays the vitality and originality of early functionalism. The most impressive section of the interior is the sky-lit atrium surrounded by balconied galleries that slope inward on one side, resembling the railings of a sleek ocean liner from a 1920s art deco poster. It gives a visitor the strange sensation of being extremely small in an immensely clear space.

This huge museum is in reality more like five museums in one. The permanent collection is spread over four floors and divided into five main sections. 19th century Czech Art, Czech Art 1900 – 1930, French Art of the 19th and 20th century, Czech Art 1930 to Present, and 20th century European Art. There are also temporary exhibitions on the ground floor, such as aforementioned A. Mucha's Slavic Epic as well as smaller separate exhibitions devoted to applied arts, architecture, industrial design, photography, and more.

The list of artists and their oeuvre represented in this colossal museum is beyond the scope of this article, but let us focus upon some of the seminal works of art nd the pioneers of progressive modernism. Among the leading exponents of the 19th century Czech Art we must mention the renown sculptor Josef Václav Myslbek and the Romantics Josef Navrátil, Antonín and Josef Mánes whose evocative Bohemian landscapes enjoy continuous public appeal perhaps due to their academic approach toward landscape scenery. During the second half of the 19th century many Czech artists spent time in France and consequently came under the influence of Courbet and Delacroix. These were Karel Purkyně, Viktor Barvitius and Jaroslav Čermák. The "National Theater Generation" artists who contributed to the decoration of that edifice and who dominated the later 19th century were Mikoláš Aleš, Václav Brožík and Vojtěch Hynais.

The turn of the 20th century and onset of modernity saw several interesting figures emerge, many influenced by symbolism, such as Jakub Schickaneder, Max Švabinský, Antonín Hudeček, Jan Preisler and the mystic sculptor František Bílek. Czech art between 1900 – 1930 is principally concerned with the art of Czech cubists and one of the most outstanding figures of this period in both Czech and international art, František Kupka. Kupka evolved through several styles from symbolist art nouveau to orphism to geometric abstraction. The gallery displays many works of his versatile career. The cubist works of Braque and Picasso were the inspiration for the painters Bohumil Kubišta and Josef Čapek as well as the sculptor Otto Gutfreund.

Prague sometimes seems to specialize in creating individuals with unique artistic vision who just don't fit into a larger artistic group. One of these figures is Jan Zrzavý (1890 – 1977) whose highly stylized primitive paintings (several of which are displayed here) evoke otherworldly planes with simplified forms, magical lighting and unrealistic colors.

Among the foreign artists (mostly French) represented here at the Trade Fair palace with their unsurpassed works are Rodin, Delacroix, Renoir, Monet, Degas, Cézane, Toulouse - Lautrec, van Gogh, Rouseau, Chagall, Derain and Matisse, as well as numerous works by Picasso and Braque.

If one were to choose among so many domestic and foreign artists one whose work forms, figuratively speaking, a bridge between the traditional and modern rendition of reality, it might be Oskar Kokoschka (1886 - 1980), a leading Austrian born expressionist who moved to Prague and taken Czechoslovak citizenship in 1935. In his short time in Prague he painted a portrait of his friend, president T. G. Masaryk, as well as several views of Prague. In 1937 the Nazis condemned his work as "degenerate art" and a year later, realizing that Prague was no longer safe, Kokoschka fled to England, where he painted the Red Egg. This painting is a dark political satire, Kokoschka's response to the debacle of the Munich Peace Agreement that legitimized the Nazi invasion of Czechoslovakia. He depicts one red egg and four forks sitting on a table crawling with insects and beneath, a grinning cat with a French tri-color hat. Above, a raging Hitler screams and to the other side a British lion sits on the agreement next to a grotesque Mussolini. In the background is a silhouette of Prague in flames with a dead angel floating in the Vltava River. Could there be a more gruesome yet accurate expressionistic allusion to the atrocities of the approaching World War II.?

Tony Jandáček

Photo on back page:
Oskar Kokoschka: Prague Panorama

